GEMEENTE EEMNES

„Als ik wist dat morgen de wereld zou vergaan, zou ik vandaag nog een appelboom planten.”

KADERNOTA 2022

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **3**
Aanbieding **5**
Vertrekpunt Kadernota 2022 ..... **7**
Het Rijk, de gemeenten en Eemnes **8**
1. Onderzoek BZK: krapte gemeentefonds zet uitvoering onder druk **8**
Voorzieningenniveau verschraalt 9
Investeringen en onderhoud openbare ruimte op steeds lager pitje 9
Balansreserves namen af met 30% 9
Hogere lokale lasten 9
En in Eemnes dan? 9
2. Actualisatie verdeelvoorstel gemeentefonds verwacht in juni **10**
En Eemnes dan? 10
3. Extra middelen voor jeugdzorg **11**
Druk verlichten 11
Acute knelpunten aanpakken 11
Beheersbaarheid van het jeugdstelsel 12
Fundamentele keuzes 12
Incidenteel geld voor jeugd-GGZ in 2021 12
En Eemnes dan? 13
4. Kostenbeheersing sociaal domein (klassiek) **13**
Voorkomen van duurdere zorg moet aantrekkelijker worden voor zorgfinanciers 13
Abonnementstarief 14
En Eemnes dan? 14
5. Klimaatakkoord **15**
Reactie VNG 16
En Eemnes dan? 16
Onze gemeente **17**
Bestuur van de gemeenschap 17
Veiligheid 19
Publiek, vergunning en handhaving 22
Bedrijfsvoering, Overhead en BEL Combinatie 25
Ontwikkeling Financieel perspectief 2022 – 2025 27

Onze ruimte **28**
Mobiliteit 28
Groene leefomgeving 37
Milieu, klimaat en duurzaamheid 44
Ruimtelijke ordering en wonen 47
Ontwikkeling Financieel perspectief 2022 – 2025 52
Onze inwoners **53**
Werk en inkomen / Participatie 53
Sociale samenhang 55
Sport Cultuur en vrije tijd 58
Opgroeien in Eemnes 60
Leidende principes 65
Ontwikkeling Financieel perspectief 2022 – 2025 67
Onze inkomsten **68**
Ontwikkeling Financieel perspectief 2022 – 2025 79
Ons financieel perspectief **80**
Een sluitend perspectief? **80**

Aanbieding

Na het rampjaar 2020 staan we voor grote uitdagingen. Uitdagingen als het gaat om onze economie duurzaam te herstellen, grote ambities met betrekking tot ons klimaat en ecologie, het bieden van een woning in tijden van tekort, het oog hebben voor elkaar in een digitale, individuele en steeds universelere wereld. De quote op de voorpagina is van ds. Karl Lotz van de Bekennende Kirche uit 1944 en wordt vaak toegeschreven aan Luther (2021 is zijn 475e sterftejaar). Hoe somber de vooruitzichten ook zijn, we moeten blijven investeren.

Vorig jaar heeft uw raad ingestemd met de Kadernota Ombuigen om in 2024 uiteindelijk ruim € 1 mln. om te buigen via een brede mix van maatregelen. Bij deze Kadernota wordt gerapporteerd over de voortgang van de gekozen oplossingen. Soms valt het mee en soms moeten we een tandje bijzetten om de finish te halen.

De kadernota 2022-2025 schetst de hoofdlijnen van het financiële beleid voor het jaar 2022 als voorbereiding op de begroting 2022. Bovendien geeft de kadernota een doorkijk naar de jaren tot en met 2025, om duidelijk te maken hoe we er als gemeente in meerjarig perspectief voor staan.

De verkiezingen voor de Tweede Kamer hebben een verdeeld parlement opgeleverd. Voor ons als gemeente zijn enkele keuzes van het nieuwe kabinet van grote invloed op ons beleid en vooral op onze financiën. Komt er meer ruimte voor gemeenten? Hoe pakt de herijking gemeentefonds uiteindelijk voor ons uit? Komt er een structurele en afdoende compensatie voor de kosten Jeugdzorg? Hoe ziet de financiële systematiek er uit: “trap op – trap af” of een stabiel(er) budgettair kader? Een einde aan het abonnementstarief in de WMO? Krijgen we de wettelijke bevoegdheden en vooral ook de financiële middelen om de energietransitie uit te voeren? En wanneer gaat het kabinet weer bezuinigen en welke rekening wordt dan bij gemeenten gelegd? Na het hoofdstuk ‘Vertrekpunt voor de Kadernota’ schetsen we deze dilemma’s.

Veel is onzeker en dus alleen de belangrijkste (financiële) ontwikkelingen en risico’s zijn nu opgenomen, grotendeels betreft dit autonome ontwikkelingen. Soms worden voorstellen gepresenteerd, omdat zij nieuw zijn en de komende jaren bestuurlijke aandacht vragen. Hieruit ontstaat een soort van pré-begroting 2022 met en doorkijk naar 2025.

Het jaar 2022 staat in het teken van de gemeenteraadsverkiezingen op 16 maart 2022. Het huidige coalitieprogramma en collegeprogramma bestrijken de periode 2018 – 2022 (tot de verkiezingen). Voor de raadsperiode na die verkiezingen zal een nieuw coalitieakkoord en daarop gebaseerd een nieuw collegeprogramma worden opgesteld. In deze Kadernota worden enkele hoofdlijnen voor de nabije toekomst aangeduid.

Beleidsmatig is het huidige collegeprogramma leidend, wat doorgaans in samenhang met het coalitieakkoord 2018 – 2022 beschouwd wordt. Deze Kadernota is opgebouwd aan de hand van vier overkoepelende thema’s:

- Onze gemeente
- Onze ruimte
- Onze inwoners
- Onze inkomsten

Op deze gebieden worden zowel de kaderstellende als de autonome ontwikkelingen beschreven. Daarnaast wordt per gebied een follow-up gepresenteerd van de ingeboekte bezuinigingen uit de Kadernota Ombuigen 2021-2024. Dit geeft inzicht in hoe de huidige begroting zich ontwikkelt.

Bij deze Kadernota is ook een bijlage toegevoegd met de gedetailleerde follow-up van de ombuigingen uit de Kadernota Ombuigen 2021 – 2024. Veel is groen, maar ook veel moet de komende tijd nog worden opgepakt en uitgewerkt.

De Kadernota sluit af met een schets van het financieel perspectief (in detail) voor de periode 2022 – 2025. Voor alle wensen en ontwikkelingen is onvoldoende ruimte in onze meerjarenbegroting. Dat betekent dat we keuzes hebben moeten maken.

Eemnes, mei 2021

Vertrekpunt Kadernota 2022

De provincie houdt toezicht op de financiële positie van de gemeenten en de gemeenschappelijke regelingen. Doel hiervan is het bevorderen van een gezonde financiële situatie bij deze overheden. Voorkomen moet worden dat gemeenten in een financieel uitzichtloze positie terecht komen.

Gemeenten en gemeenschappelijke regelingen zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor hun financiële huishouding. Een sluitende begroting is essentieel. Als dit niet het geval is, moet de gemeente in de meerjarenbegroting aannemelijk maken dat dit wordt opgelost. Repressief toezicht (achteraf) is regel, preventief toezicht (vóóraf) is uitzondering.

Als de begroting en jaarrekening op tijd zijn ingezonden en de begroting in evenwicht is, valt een begroting onder het zogenoemde repressief toezicht. Als er geen zicht is op een sluitende begroting, al dan niet in combinatie met een slechte financiële positie, kan dit er toe leiden dat de provincie preventief toezicht gaat houden. Dit is een strenge vorm van toezicht waarbij niet alleen de begroting moet worden goedgekeurd maar de gemeente ook wijzigingen van de begroting vooraf ter goedkeuring moet inzenden.

Jaarlijks toetst de provincie Utrecht of de begroting van Eemnes structureel en reëel in evenwicht is. Om het structureel evenwicht te bepalen wordt het begrotingssaldo gecorrigeerd voor incidentele baten en lasten. In het geval de begroting niet structureel en reëel in evenwicht is, zal de toezichthouder beoordelen of het aannemelijk is dat dit uiterlijk in 2025 tot stand zal worden gebracht.

Op basis van de vastgestelde begroting 2021 (inclusief de daarbij behorende Kadernota Ombuigen) heeft de provincie Utrecht vastgesteld dat de gemeente Eemnes onder repressief toezicht valt. Daarbij heeft de provincie aandachtspunten aangekaart. In deze Kadernota wordt de nodige aandacht besteed aan de aandachts- en verbeterpunten die de provincie te kennen heeft gegeven.

De beginstand van de kadernota 2022 ziet er als volgt uit:

Beginstand verloopoverzicht Begrotingssaldo 2022	2022	2023	2024	2025
Meerjarenbegroting 2022 -2024 (begroting 2021)	1.086.006	1.248.318	1.274.132	1.274.132
Kadernota Ombuigen ***Spoor 1***	-1.164.599	-1.349.404	-1.473.547	-1.473.547
Amendementen bij begrotingsbehandeling	-15.864	-15.864	-15.864	-15.864
Beginstand Kadernota 2022	**-94.457**	**-116.950**	**-215.279**	**-215.279**

Op basis van de bovenstaande stand is er bij ongewijzigd beleid (en zonder structurele tegenvallers) sprake van een begrotings*overschot* van € 215.000 in 2025. Dit vormt dan ook het vertrekpunt voor de kadernota 2022.

Het Rijk, de gemeenten en Eemnes

De Algemene Uitkering (AU) is goed voor ca. 85% van onze inkomsten. De afgelopen maanden zijn na de noodsignalen vanuit VNG, provincies en diverse gemeenten diverse onderzoeken verricht. De onderzoeken geven een beeld van de financiële positie van de gemeenten, geven een analyse van de problemen en uitdagingen en dragen mogelijke oplossingen aan. Die onderzoeken en de oplossingen komen op het bord van het nieuwe kabinet te liggen. De belangrijkste onderzoeken zetten we op een rij en de reactie/inzet vanuit de VNG en een inschatting wat dit voor Eemnes mogelijk betekent.

Het gemeentefonds is in deze kabinetsperiode gekoppeld aan de brede rijksuitgaven. Hoe en in welke mate die koppeling ook in de volgende periode vorm en inhoud krijgt, is aan het nieuwe kabinet en een nieuw te sluiten bestuursakkoord tussen Rijk en VNG. De brede wens is om de schommelingen minder groot te laten zijn. Doordat het Rijk te vaak geld niet uitgeeft (kasstelsel waarbij uitgestelde investeringen in infrastructuur of defensie grote invloed hebben) was de algemene uitkering weinig voorspelbaar en bijna iedere kostenverhogende maatregel werd door de ministeries gedekt uit het accres (wat ook nog eens steeds kleiner werd). De koppeling is vervolgens in 2020 en 2021 uitgezet vanwege de coronacrisis, dus onduidelijk is op welk niveau de accressen voor 2022 en verder dadelijk worden vastgesteld en of dit nadelig of voordelig uitvalt ten opzichte van de bestaande ramingen. Over het handhaven van de brede koppeling krijgen we op zijn vroegst in het coalitieakkoord van de nieuwe regering duidelijkheid. De meicirculaire 2021 geeft nieuwe cijfers voor de accressen voor 2022 en verder. Die duidelijkheid is relatief, want een nieuw coalitieakkoord zal hier nog impact op hebben. Voorlopig houden we de accresreeksen uit de meicirculaire 2021 aan voor de begroting 2022.

Voor de Kadernota gaan we uit van de september- en decembercirculaire van 2020. Beide laten een slechter beeld zien van de AU de komende jaren.

1. Onderzoek BZK: krapte gemeentefonds zet uitvoering onder druk

Uit onderzoek van BZK blijkt dat gemeenten sinds 2015 ruim € 2,4 miljard hebben bezuinigd op hun uitvoeringscapaciteit, terwijl hun takenpakket juist fors toenam. Dat is een krimp van bijna 15%. De oorzaak? De oplopende tekorten in het sociaal domein.

Voor de VNG bevestigt dit onderzoek dat er hoognodig iets moet gebeuren om de financiële problemen bij gemeenten structureel op te lossen. Dat er de komende jaren nog steeds € 675 miljoen gekort wordt op de uitvoeringscapaciteit van gemeenten via de opschalingskorting is uiterst onverstandig. Daar moet acuut een einde aan komen, als je ziet dat gemeenten al 15% van hun uitvoeringscapaciteit hebben moeten inleveren.

Op verzoek van de Tweede Kamer (TK) liet de minister van BZK een onderzoek uitvoeren naar de financiële positie van gemeenten. Het onderzoek is op 16 april aangeboden aan de Kamer en de uitkomsten zijn duidelijk: gemeenten zijn financieel in de knel geraakt. De toenemende druk op de financiële positie leidt tot een sluipende uitholling van het voorzieningenniveau. Gemeenten

doorlopen al vanaf 2010 onophoudelijk bezuinigingsrondes waarbij in de uitvoeringskosten wordt gesneden.

Voorzieningenniveau verschraalt

Naast bezuinigen op de eigen uitvoeringsorganisatie, leiden de financiële tekorten bij gemeenten ook tot andere verdringingseffecten, luidt de conclusie. Er is sprake van verschraling van het voorzieningenniveau. Bijvoorbeeld door het beperken van openingstijden, het verlagen van kwaliteitsniveaus van onderhoud of het versoberen van minimaregelingen. De uitgaven in het sociaal domein zijn volgens het onderzoek het koekoeksjong op de gemeentebegroting. Het dwingende karakter van deze uitgaven leidt tot verdringing van uitgaven aan andere taken, zoals onderwijs, sport en cultuur.

Investeringen en onderhoud openbare ruimte op steeds lager pitje

Ook investeringen in de openbare ruimte worden afgeschaald en uitgesteld. 'Wij hebben onze investeringen voor circa 25% afgeschaald', aldus een gemeente die in het onderzoek wordt aangehaald. Veel gemeenten rekken de afschrijvingstermijnen op waarin zij hun kapitaalgoederen, zoals wegen en schoolgebouwen, afschrijven. Op papier gaan deze investeringen dan langer mee, maar in de praktijk is de levensduur niet gewijzigd. In het onderzoek wordt dit omschreven als ‘een sluipende uitholling van het voorzieningenniveau’.

Balansreserves namen af met 30%

Gemeenten moeten alles uit de kast trekken om financieel hun hoofd boven water te houden. Hierdoor is de financiële positie van gemeenten onder grote druk komen te staan. Gemeenten hebben de afgelopen jaren fors ingeteerd op hun reserves: in de periode 2010- 2019 zijn deze met circa 30% afgenomen. Het afbouwen van balansreserves door exploitatietekorten is synoniem met het zwaarder belasten van het bezit met schulden.

Hogere lokale lasten

Gemeenten zien steeds vaker geen andere uitweg meer dan de lokale lasten te verhogen.
Ze proberen zo lang mogelijk de rekening niet bij de inwoners neer te leggen, maar toch zijn de inkomsten uit de onroerendezaakbelasting in de periode 2010-2019 gemiddeld met circa 14% toegenomen. Dit is volgens het onderzoek een duidelijk signaal dat de financiële druk bij gemeenten is toegenomen.

En in Eemnes dan?
We konden tot 2020 met redelijk beperkte ombuigingen onze begroting in evenwicht brengen. De tekorten in het sociaal domein in 2019 (jaarrekening) en in 2020 en de structurele elementen daarin voor de komende jaren hebben ook voor ons geleid tot een forse ingreep via de nota Ombuigen. Dus ook in Eemnes gaan we het de komende jaren merken. Tegelijkertijd hebben we de OZB de afgelopen jaren alleen met een inflatiecorrectie verhoogd. Ook de investeringen weten we nog steeds op een hoog niveau te houden. De rek gaat langzaam wel uit de gemeentelijke financiën en als het elastiek te ver opgerekt wordt, knapt het.

2. Actualisatie verdeelvoorstel gemeentefonds verwacht in juni

De fondsbeheerders hebben in een brief aan de TK laten weten dat zij verwachten begin juni 2021 met een aangepast verdeelvoorstel herijking gemeentefonds te komen. Eerder werd verwacht dat dit al in april gereed zou zijn. In de kamerbrief wordt uitgelegd dat er verschillende redenen zijn voor deze aanpassing van de planning:

- De Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) heeft in een tussenbericht de fondsbeheerders gevraagd om eerst meer toelichting te geven bij de keuzes en effecten
- De ROB heeft kritische kanttekeningen geplaatst bij de uitlegbaarheid van de uitkomsten, met name in het sociaal domein.
- De reacties van de ROB en diverse gemeenten zijn voor de fondsbeheerders aanleiding om het verdeelvoorstel nog een keer kritisch tegen het licht te houden
- Voor één van de verdeelmaatstaven in het sociaal domein is een betere bron beschikbaar als indicatie voor de gezondheid van de bevolking. De fondsbeheerders willen overgaan tot een analyse waarbij deze bron wordt betrokken.

Alle opmerkingen, kanttekeningen en kritiek leidt tot een nadere analyse en een vervolgonderzoek, waarna het nieuwe verdeelvoorstel, zodra het gereed is, tezamen met de antwoorden op de vragen/kritiek wederom naar de ROB gaat voor een eindadvies. Begin juni verwacht BZK een aangepast verdeelvoorstel gereed te hebben.

En Eemnes dan?
We konden leven met de uitkomsten, omdat het effect slechts licht negatief was en er eerder sprake was van fors oplopende kortingen voor met name kleinere gemeenten. Zoals in een eerder bericht is aangegeven was ook het verschil tussen de drie BEL-gemeenten groot en lastig uitlegbaar. Voor Eemnes leverde de nieuwe systematiek een nadeel op van € 3 per inwoner. Voor Blaricum een plus van € 30 per inwoner en voor Laren een min van € 100 per inwoner.

Opvallend was/is dat op basis van de maatstaven Eemnes fors moest inleveren op het onderdeel sociaal domein, terwijl de realisatie laat zien dat we ten opzichte van het bedrag dat we krijgen in bijvoorbeeld de jeugdhulp ca. 50% tekort komen. Het concept verdeelmodel liet verder voor de armere gebieden een daling zien (Groningen, Friesland) en dat lijkt ook niet logisch.

Medio juni zullen de inzichten per gemeente voor het nieuwe model gedeeld worden. Dat betekent weer een periode van onzekerheid. Het kan immers voor ons goed uitpakken in de nieuwe systematiek of toch nog onverhoopt slechter.

De insteek van de VNG is dat er pas ingestemd wordt met de nieuwe systematiek wanneer ook het gemeentefonds als geheel groter wordt. Bijvoorbeeld door de opschalingskorting (die in 2020 en 2021 is bevroren) af te schaffen. Er moet vanaf 2022 nog € 675 mln. van de opschalingskorting gerealiseerd worden, deze korting is nu verwerkt in de meerjarenraming van de AU. Mogelijk wordt bij trage coalitievorming de bevriezing van de opschalingskorting (€ 160 mln. in 2021) in de Miljoenennota door het demissionaire kabinet verlengd. Op zijn vroegst wordt in het coalitieakkoord

van een nieuw kabinet definitief duidelijk of wordt meebewogen op het schrappen van (een deel van) deze korting.

Het invoeringsjaar voor de herijking AU is nog steeds 2023 met een ingroeimodel voor de gemeenten met voor- dan wel nadeel van € 15 per inwoner per jaar. Dus een maximaal risico (of kans?) voor 2023 van € 140.000.

Het advies vanuit de VNG is om de opschalingskorting conform de huidige ramingen door te laten lopen tot het maximum is bereikt. Dan kan namelijk een extra bate (zie hierna) m.b.t. de jeugdzorg ingeboekt worden. De uitkomsten van het nieuwe verdeelmodel zullen zodra er overeenstemming over is tussen Rijk, VNG en IPO worden opgenomen in de begroting 2022. Tot die tijd wordt als het risico opgenomen in de risicoparagraaf.

3. Extra middelen voor jeugdzorg

Het kabinet stelt voor 2021 € 613 miljoen beschikbaar aan gemeenten voor het oplossen van de acute problematiek in de jeugdzorg. Die afspraak hebben het kabinet en de VNG gemaakt. Met dit geld komt er onder andere ruimte om de crisiscapaciteit in de jeugd-ggz uit te breiden en wachttijden aan te pakken. Daarnaast is afgesproken dat gemeenten en Rijk aan de slag gaan met maatregelen om de structurele houdbaarheid van de uitvoering van de Jeugdwet te verbeteren. Het geld komt bovenop de eerder toegezegde € 300 miljoen voor 2021.

Druk verlichten

Staatssecretaris Blokhuis (VWS): “Het kabinet erkent dat de druk op gemeenten, onder andere door de coronacrisis, fors is toegenomen. Het is van groot belang dat jeugdigen tijdig de zorg krijgen die zij nodig hebben. Ik ben blij dat we in overleg met de gemeenten tot afspraken zijn gekomen die de druk op de korte termijn verlichten. Maar dit is pas het begin. Het jeugdstelsel is op de lange termijn onhoudbaar en daarom is het nodig dat we uitgaven beter beheersbaar maken. Een belangrijke, gezamenlijke opgave.”

Acute knelpunten aanpakken

Het geld wordt ingezet om een aantal acute knelpunten in de jeugdzorg aan te pakken. Zo wordt de crisiscapaciteit in de jeugd-ggz tijdelijk uitgebreid, om beter aan de grotere zorgvraag, die mede door corona is ontstaan, te voldoen. Een deel van het geld wordt ingezet om de wachttijden voor specialistische jeugdzorg in de regio aan te pakken en – in regio’s waar geen sprake is van wachttijden – te voorkomen. Gemeenten en Rijk werken een wachttijdaanpak uit, waarin ook wordt ingezet op het verbeteren van het oppakken van complexe casuïstiek. Verder is geld beschikbaar om kinderen, jongeren en gezinnen die nu vastzitten in het systeem van de jeugdbeschermingsketen per direct te helpen.

Beheersbaarheid van het jeugdstelsel

Om jongeren die dat nu en in de toekomst nodig hebben passende zorg te bieden, is het nodig om de beheersbaarheid van het jeugdstelsel te vergroten. Het Rijk en gemeenten zijn hier mee bezig en zullen dit samen verder intensiveren in de vorm van een aantal maatregelen. Het gaat om het stimuleren van tariefdifferentiatie en standaardisatie van de uitvoering, het versmallen van de medische verwijsroute door enkel te verwijzen naar gecontracteerd aanbod en het breder invoeren van een praktijkondersteuner jeugd-ggz bij de huisarts. Door dit laatste kunnen meer jongeren laagdrempelig in de huisartsenpraktijk geholpen worden en is voor hen een verwijzing naar gespecialiseerde GGZ-zorg niet nodig.

Fundamentele keuzes

Om het jeugdstelsel op de lange termijn beheersbaar te maken zijn fundamentele keuzes nodig, bijvoorbeeld over de reikwijdte van de Jeugdwet en de beleidsvrijheid en rol van gemeenten in de uitvoering. Het is aan een nieuw kabinet om hierover te besluiten. Daarbij gaat het om een combinatie van maatregelen en structureel extra geld. Voor de formatietafel komt er een advies welke mix van middelen en maatregelen er nodig is om het volledige tekort structureel te dekken. Eventuele aanpassingen in het stelsel zullen op z'n vroegst vanaf 2023 stapsgewijs gaan leiden tot kostenreductie. Een zwaarwegend advies wordt begin mei verwacht en op basis daarvan wordt geadviseerd te begroten. In de begroting 2022 zou maximaal rekening gehouden mogen worden met 50% van de € 1,5 mrd. en wel in de vorm van een mix van hogere baten omdat er extra geld bij komt en lagere lasten omdat er wettelijk wordt bijgestuurd op de instroom.

Incidenteel geld voor jeugd-GGZ in 2021

- Het incidentele geld wordt beschikbaar gesteld voor de tijdelijke uitbreiding van de (ambulante en klinische) crisiscapaciteit jeugd-GGZ, zodat aan de grote zorgvraag - mede als gevolg van corona- tegemoet gekomen wordt (specifieke uitkering € 50 miljoen).
- Daarnaast komt er meer inzet en regie op het voorkomen en aanpakken van wachttijden van hoog-specialistische jeugdzorg. Dit gebeurt op basis van goede data zodat kwetsbare kinderen de hulp krijgen die ze nodig hebben. Dit vraagt ook om een goede samenwerking met zorgaanbieders (algemene uitkering in gemeentefonds € 255 miljoen).
- Ook wordt een aantal andere specifieke knelpunten aangepakt, zoals de vereenvoudiging jeugdbeschermingsketen, de ombouw van separatiecellen en het verkleinen van woongroepen bij 3 milieuvoorzieningen. Hierbij wordt bezien of de middelen kunnen worden toegevoegd aan bestaande specifieke uitkeringen (€ 70 miljoen).
- Een bedrag van € 238 miljoen wordt verstrekt voor overige problematiek, zoals de consultatiefunctie en het inrichten van de POH-jeugd GGZ in gemeenten (via het gemeentefonds).

En Eemnes dan?
We hebben een fors tekort op de jeugdzorg dus elke maatregel is welkom. Het Rijk erkent inmiddels dat het tekort € 1,7 mrd. is en structureel is, op basis van AEF onderzoek. Hiervan is volgens datzelfde onderzoek € 1,5 mrd. niet beïnvloedbaar door gemeenten.

De extra € 613 mln. in 2021 (bovenop de al begrote € 300 mln.) is deels voor gemeenten en deels is het een doeluitkering om extra capaciteit in de specialistische jeugdzorg te financieren. Of die extra capaciteit ook bij ons leidt tot wegvallende kosten is zeer de vraag.

Twee onderdelen leiden tot extra baten de € 255 mln. voor meer inzet en regie op wachtlijsten. Dat sluit aan op het voorstel tot versterking van het JGT.

De € 238 mln. voor overige problematiek en de POH-jeugd (= **P**raktijk **O**ndersteunend **H**uisarts) sluit aan op het voorstel 1 fte aan te trekken met als specialisme autisme en op de wens vanuit de Kadernota Ombuigen om een POH ten behoeve van onze huisartsen aan te trekken.

Het lijkt reëel om het advies vanuit de VNG om maximaal 50% van € 1,5 mrd. aan te houden te volgen. Dat is dus € 750 mln. oftewel € 450 mln. bovenop de nu al begrote € 300 mln. compensatie. Die € 450 mln. sluit ook aan op de extra middelen die we als gemeenten in 2021 via de AU krijgen (namelijk € 255 mln. en € 238 mln. is samen € 493 mln.).

De verdeling van de extra middelen via de uitkeringsfactoren is onzeker. De € 300 mln. compensatie leidt in 2021 tot een bate van € 119.500. Dat betekent dat we structureel een extra bate opnemen van € 180.000 met ingang van 2022 als compensatie voor de kosten jeugdzorg. Dat kunnen extra middelen zijn, maar ook wegvallende kosten (als bijvoorbeeld gesloten jeugdzorg en psychiatrische behandelingen onder de Zfw komen te vallen).

4. Kostenbeheersing sociaal domein (klassiek)

Voorkomen van duurdere zorg moet aantrekkelijker worden voor zorgfinanciers

Het kabinet werkt aan een wet om meer samenwerking over de verschillende zorg-domeinen te stimuleren (Wet langdurige zorg, Wet maatschappelijke ondersteuning en Zorgverzekeringswet). Met deze wet moet het voor de inkopende partijen meer lonen om te investeren in preventieve maatregelen om duurdere zorg te voorkomen of uit te stellen.

Gemeenten, zorgkantoren en zorgverzekeraars zijn opdrachtgever en financier in het stelsel van (langdurige) zorg en ondersteuning en zijn meer dan ooit op elkaar aangewezen. Door de hervormingen in de langdurige zorg is de ouderenzorg namelijk opgeknipt in drie domeinen, waardoor de partijen moeten samenwerken om te borgen dat de zorg zo goed mogelijk aansluit op de wensen van de cliënt. Om goede gezondheid voor zoveel mogelijk burgers te kunnen waarborgen en de zorg betaalbaar te houden, is het dus logisch dat gemeenten, zorgkantoren en zorgverzekeraars elkaar in de regio op bepaalde inhoudelijke thema's opzoeken en samenwerken. Door in te zetten op preventie kan veel (duurdere) zorg voorkomen worden. Maar die inzet is niet altijd vanzelfsprekend, omdat de kosten van preventieve activiteiten vaak in het ene domein vallen

en de baten in het andere. Zo zijn de kosten voor gezamenlijke initiatieven voor preventieve maatregelen vaak voor rekening van de gemeenten en de zorgverzekeraar, terwijl de zorgkantoren ook financieel gebaat zijn bij de resultaten van dergelijke initiatieven, doordat zwaardere en/of duurdere zorg voorkomen kan worden. Hiervoor is het nodig dat er financiële manoeuvreerruimte is om afspraken over de domeinen heen te maken.

Met dit wetsvoorstel wordt het mogelijk gemaakt dat zorgkantoren mee-investeren in deze samenwerkingsverbanden. Zo kunnen zij bijdragen aan de gezamenlijke domein overstijgende initiatieven waarvan ook zij de vruchten plukken. Ook stimuleert dit zorgkantoren om preventieve maatregelen te monitoren en evalueren, zodat zij kunnen leren en verbeteren in het herkennen van doeltreffende en doelmatige maatregelen. Voorbeelden zijn initiatieven die bevorderen dat ouderen langer zelfstandig kunnen blijven wonen, waardoor ze minder snel een beroep hoeven te doen op Wlz-zorg.

Abonnementstarief
De monitor heeft aangetoond dat in 2019 de financiële impact ruim 50% groter is (€ 226 mln.) dan de toegekende compensatie (€ 145 mln.). Desondanks is vanuit het kabinet aangegeven dat er geen aanvullende compensatie komt, men verwijst naar het accres. Veel partijen hebben in het verkiezingsprogramma opgenomen dat ze het abonnementstarief willen afschaffen. Pas bij een nieuwe Regeerakkoord zal de status quo eventueel wijzigingen, het zij door terugdraaien van het abonnementstarief (waarschijnlijk) of alsnog passende compensatie. Het advies is om qua baten niks te ramen en voorlopig de eigen volumeontwikkeling nog aan te houden.

En Eemnes dan?
We staan aan de vooravond van een gestaag toenemende vergrijzing en zien de kosten voor ondersteuning (HH), hulpmiddelen en vervoer toenemen. In 2000 was 9% van de Eemnesser bevolking 65-jaar of ouder, in 2020 is dat opgelopen tot 21% en de prognose is een stijging naar 25% in 2030 en 28% in 2040 (bij een voortgaande (bescheiden) groei van de totale bevolking).

	2000	2020
65-70	296	546
70-75	217	578
75-80	148	376
80-85	70	221
85-90	33	126
90-95	5	52
95+	1	8
totaal	770	1907
in %	8,9%	20,6%
inwoners	8619	9247
80+	109	407

Vooral het aantal inwoners van 80 jaar en ouder, die een (groter) beroep op ondersteuning en hulpmiddelen doen is in 20 jaar tijd bijna verviervoudigd. De trend om de Wlz-zorg moeilijker

bereikbaar te maken en in te zetten op langer thuis wonen legt een voortdurende druk op de ondersteuning vanuit de gemeente en daarmee op de financiën van de gemeente.

Positief aan het nieuwe wetsvoorstel is dan ook de notie dat langer thuis wonen goedkoper is dan de Wlz-instellingen en dat er niet in schotten (gemeente, Wlz en Zvw) gedacht moet worden. Op macroniveau heeft Nederland er belang bij dat gemeenten in staat zijn ouderen goed te ondersteunen in de thuissituatie, dat voorkomt een duurder beroep op Wlz en met goede preventie ook deels dure zorg via de Zvw. Die rekening ligt nu echter vooral (en eenzijdig) bij gemeenten.

In 2030 telt Eemnes volgens de prognoses van het CBS absoluut gezien 26% meer ouderen (2.400) dan in 2020 en in 2040 zelfs 47% meer (2.800). Dat betekent dat we rekening moeten houden met een oplopend beroep op met name HH, woningaanpassingen, rolstoelen en vervoersvoorzieningen.

Een compensatie of een afschaffing van het abonnementstarief (en herinvoering eigen bijdrage) moet de forse stijging van de uitgaven en de stijgende aantallen opvangen. Tegelijkertijd zal er in de toekomst een toenemend beroep worden gedaan op de WMO, omdat absoluut (en bij gelijkblijvend beleid ook relatief) onze bevolking verder veroudert. Daar tegenover staat dat de nieuwe generatie ouderen langzaam maar zeker ook een beter pensioen zullen hebben opgebouwd. De huidige generatie 80+ omvat nog een groot deel ouderen die alleen AOW of slechts een bescheiden aanvullend pensioen hebben. Vooral in de jaren ’70 en ’80 zijn de bedrijfspensioenregelingen (m.n. voor vrouwen) fors verbeterd. Het is aan het nieuwe kabinet om de stijgende zorgkosten met een mix van eigen bijdragen en voldoende middelen voor gemeenten betaalbaar te houden. Het alternatief voor het Rijk is een uitbouw van de (eerder afgebouwde) capaciteit voor het duurdere intramuraal wonen in zorg- en verpleeghuizen via de Wlz.

5. Klimaatakkoord

Om het Klimaatakkoord te kunnen uitvoeren, hebben gemeenten aanvullende middelen nodig. In zijn advies hierover concludeert de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) dat deze uitvoeringslasten voor gemeenten neerkomen op circa € 600 miljoen per jaar.

Bij hun instemming met het Klimaatakkoord hebben gemeenten als voorwaarde gesteld dat er een vergoeding moet komen voor de uitvoeringslasten. De energietransitie en het verduurzamen van de gebouwde omgeving zijn grote opgaven die gemeenten niet alleen kunnen financieren uit eigen middelen. In het Klimaatakkoord hebben Rijk en decentrale overheden daarom een 'artikel 2-onderzoek' afgesproken naar de uitvoeringslasten van gemeenten, provincies en waterschappen voor de periode 2022-2030. De ROB heeft dit onderzoek uitgevoerd, waarbij gemeenten en de VNG nauw betrokken waren.

In zijn eindadvies 'Van Parijs naar praktijk' gaat de ROB in op zowel de hoogte van de uitvoeringslasten als de manier waarop de uitvoering kan worden vormgegeven. Voor de uitvoering van het Klimaatakkoord hebben gemeenten een bedrag nodig van € 450 miljoen in 2022 oplopend tot € 599 miljoen in 2024, waarna de kosten blijven toenemen. Aangezien het onderzoek een momentopname is, adviseert de raad het onderzoek te herijken voor de bekostiging in de periode na 2024. De raad adviseert tevens een overheidsbreed programmateam op te richten dat kijkt hoe

decentraal beleid optelt tot landelijke ambities en ziet daarin een belangrijke rol weggelegd voor de regio.

Reactie VNG

De VNG neemt positief kennis van het rapport. Het onderstreept de majeure opgave van het Klimaatakkoord, de regierol van gemeenten en de uitvoeringslasten die dit met zich meebrengt. Voor het vormgeven van de governancestructuur geldt dat de decentrale uitvoeringspraktijk leidend moet zijn en dat gemeenten moeten worden ondersteund door nationale programma's voor de RES en de gebouwde omgeving.

In de gesprekken tussen Rijk en decentrale overheden rond de kabinetsformatie zal worden gesproken over de bevindingen uit het onderzoek en wat zij betekenen voor het ondervangen van de uitvoeringslasten. Afspraken mogen niet te lang op zich laten wachten, zodat bedragen tijdig kunnen worden opgenomen in de begroting voor 2022.

Voor 2022 zijn nog geen bedragen gereserveerd in de Rijksbegroting. Er ligt nu dus een ROB advies voor bekostiging van de taken die gemeenten vanuit de RES moeten oppakken van € 450 mln. per jaar voor de komende vier jaar. De definitieve toezegging hiervoor wordt vooralsnog doorgeschoven naar het volgende kabinet. Het Rijk bestrijdt de hoogte van de kosten. In de Voorjaarsnota zal het kabinet wel al een bedrag opnemen voor gemeenten in 2022 zo is de verwachting.

Het verduurzamen van de eigen gebouwen, de eigen organisatie (mobiliteit) etc. worden gemeenten geacht zelf te bekostigen uit de AU. Vandaar dat de OB adviseert om voor de periode 2022 – 2024 jaarlijks € 450 mln. aan gemeenten te verstrekken. In het rapport opgesteld door AEF lopen de kosten in de jaren 2022 – 2030 gestaag op. De kosten voor 2022 worden geraamd op € 479 tot € 522 mln., oplopende tot € 771 tot € 953 mln. in 2030.

En Eemnes dan?

We volgen het advies van de VNG om voor de begroting 2022 – 2025 niet meer budget op te nemen voor de uitvoering dan de feitelijke bijdrage van het Rijk. Dat staat los van de inzet die we vanuit de incidentele middelen (decembercirculaire 2019) in 2021 en 2022 doen vanuit de reserve Klimaatbeleid. Dat betekent dat als er geen duidelijkheid is medio augustus, we dan de uitgaven en inkomsten op PM stellen. Eemnes is feitelijk één wijk, dat betekent dat we weliswaar beperkt (in BEL-verband) synergie hebben bij onze wijkaanpak, het maakt ook dat we met de extra middelen mogelijk wel uit komen. De vraag is dan ook veeleer of de menskracht op de nu al krappe arbeidsmarkt te vinden zal zijn of dat dure externe inhuur (mits beschikbaar) nodig zal zijn.

RESUME:

Algemene uitkering	2022	2023	2024	2025
Gemeentefonds (opschaling/trap af)	PM	PM	PM	PM
Herverdeling gemeentefonds	PM	PM	PM	PM
Extra middelen jeugdzorg	-180.000	-180.000	-180.000	-180.000
Sociaal domein: kostenbeheersing	PM	PM	PM	PM
Klimaatakkoord	PM	PM	PM	PM

Onze gemeente

Bestuur van de gemeenschap

Maatschappelijke opgave conform global goals

Visie

Eemnes is een bestuurskrachtige en zelfstandige gemeente, die samen met andere gemeenten en de inwoners maatschappelijke doelen realiseert via goed georganiseerde dialoogprocessen.

Kaderstellende ontwikkelingen

Toekomstvisie Eemnes 2030 - 2050

Medio 2021 verwachten we het traject om te komen tot een toekomstvisie voor Eemnes af te ronden. Samen met de uitkomsten uit de woonvisie en het woonbehoeftenonderzoek zal dit leiden tot een leidraad voor de toekomst.
Als vervolg op de toekomstvisie is de volgende stap het opstellen van een Omgevingsplan, waarin de ruimtelijke vertaling van de inhoudelijke keuzes en de uitdagingen die de energietransitie met zich meebrengt een plek krijgen. De nieuwe raad zal die ambitie op hoofdlijnen vaststellen, zodat het Omgevingsplan geen statisch document zal zijn, maar een met nieuwe ontwikkelingen mee ademend document.

Verkiezingen gemeenteraad 2022 *€ 7.500 (I)*

In maart 2022 zijn er wederom verkiezingen, primair is het aan de partijen om hierin het voortouw te nemen. Net als bij de vorige verkiezingen zal de gemeente een aantal zaken oppakken, zoals een special van de Rotonde. De exacte invulling wordt eind 2021 met de raad besproken. Tevens zal afscheid genomen worden van de oude raad en zal een nieuwe raad worden geïnstalleerd. Doordat de budgetten de afgelopen jaren fors zijn gekort, moeten we dit soort evenementen afzonderlijke begroten.

Standpunt college

De budgetten voor communicatie zijn de afgelopen jaren gekort, de uitgaven zijn noodzakelijk om rondom de verkiezingen onze inwoners goed te betrekken. De komende jaren staan belangrijke keuzes voor de gemeente op de bestuurlijke agenda.

Follow-up Kadernota Ombuigen 2021-2024

Bestuur van de gemeenschap	2021	2022	2023	2024	2025
Kadernota Ombuigen 2021 - 2024	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
Actualisatie ombuigingen	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
Mutaties ombuigingen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Specificatie verschil					
N.v.t.					

Oordeel college over aangedragen voorstellen

Besluitvorming college	2022	2023	2024	2025
Geen aanpassingen	0	0	0	0
Begroting 2022 - 2025	**0**	**0**	**0**	**0**

Veiligheid

Maatschappelijke opgave conform global goals

Visie

Burgers en bedrijven voelen zich veilig in Eemnes en worden geïnformeerd en gefaciliteerd in zelfredzaamheid en weerbaarheid bij veiligheidsvraagstukken als inbraken, brand en overlast.

Kaderstellende ontwikkelingen

Criminaliteitspreventie *€ 5.000 (S)*

Voor zowel aanpak drugs- en jeugdoverlast als cybercrime worden plannen van aanpak ontwikkeld, gericht op preventie en signalering van deze problematiek. Over de bijbehorende aan te schaffen producten zijn nog geen prijsafspraken gemaakt. Voor verslavingspreventie is voldoende materiaal beschikbaar. Het in dit voorstel genoemde budget wordt aangewend om preventie als het gaat om betrokkenheid van jongeren in handel en productie te beperken.

Voor cyber/digitale veiligheid gaat het om inzetten van preventieactiviteiten zoals het spel Cyber24 gericht op het weerbaar maken van jongeren op internet zie https://hetccv.nl/onderwerpen/cybercrime/cyber24/ en HackShield https://joinhackshield.nl/.

Verwacht resultaat van beleid
Het educatie- en promotiemateriaal zorgt ervoor dat dat inwoners en jongeren worden ondersteund bij het voorkomen van (digitale) criminaliteit.

Standpunt college
De budgetten voor veiligheid zijn beperkt en veiligheid / bewustwording is een kerntaak van de gemeente.

Jeugdbrandweer BEL (opzetten) *€ 1.875 (I)*

Opzetten structuur, werving en programmering jeugdbrandweer verbonden aan de posten Blaricum, Eemnes en Laren.

Voor de jeugdbrandweer in Blaricum, Eemnes en Laren worden leden gezocht in de leeftijd van 12 – 16 jaar die woonachtig zijn binnen een van de BEL-gemeenten. Zij worden geworven middels een social media campagne, aandacht in diverse media en een informatiepakket voor de leerlingen in groep 8.

De kosten voor de oprichting en instandhouding van de jeugdbrandweer komen uit de lopende begroting van Brandweer Gooi en Vechtstreek. Daarnaast is incidenteel een bedrag vrijgemaakt door de BEL-gemeenten naar aanleiding van een motie van de fractie Beemsterboer uit de raad van Blaricum. De start van de werving zal in 2021 zijn, we ramen ook in 2022 een incidenteel bedrag. Hierna zal de bekendheid van de jeugdbrandweer groot genoeg zijn om gericht jongeren te interesseren voor deze taak.

Verwacht resultaat van beleid
Deze eenmalige bijdrage wordt gebruikt om het brandweervak interactief bij de jeugdleden te brengen.

Standpunt college
De bijdrage PM ramen. In 2021 wordt de jeugdbrandweer opgestart, in 2022 bezien of op basis van een concreet plan er extra werving nodig is.

Autonome ontwikkelingen

Veiligheidsregio Utrecht (VRU) *€ 15.000 (S)*

De begroting van de VRU is in de raadsvergadering van april 2021 behandeld ten behoeve van de zienswijzeprocedure. De raad heeft besloten om geen zienswijze op de begroting van de VRU te versturen. Op basis van de ontwikkelingen in de begroting van de VRU stijgt de bijdrage van Eemnes met € 15.000 in 2022 en verder.

Standpunt college
Onvermijdelijk

ARBO-eisen brandweerkazerne *€ 1.500 (S)*

De brandweerkazerne is gekeurd voor de meest recente ARBO-eisen (veilig werken, scheiden mannen en vrouwen in kleedruimte etc.). Op basis van dit rapport zijn enkele aanpassingen binnen het gebouw nodig. Geraamde ruwe investering € 15.000 (10 jaar).

Standpunt college
Onvermijdelijk

Follow-up Kadernota Ombuigen 2021-2024

Veiligheid	2021	2022	2023	2024	2025
Kadernota Ombuigen 2021 - 2024	-5.000	-16.500	-20.500	-20.500	-20.500
Actualisatie ombuigingen	-5.000	-12.500	-20.500	-20.500	-20.500
Mutaties ombuigingen	**0**	**4.000**	**0**	**0**	**0**
Specificatie verschil					
schoonmaakpakket VRU	0	4.000	0	0	0

Toelichting follow-up (afwijkingen) Kadernota Ombuigen 2021 – 2024

Schoonmaakpakket VRU

Deze bezuiniging moet worden gerealiseerd door de VRU. Middels de zienswijze op de ontwerpbegroting 2022 van de VRU is dit punt opgenomen. Hiermee gaan wij er vanuit dat deze bezuiniging vanaf 2023 wordt gerealiseerd door de VRU.

Standpunt college

In 2021 overleg opstarten met VRU om de bezuiniging ook daadwerkelijk te realiseren m.i.v. 2023.

Oordeel college over aangedragen voorstellen

Besluitvorming college	2022	2023	2024	2025
Jeugdbrandweer op PM	-1875	0	0	0
Begroting 2022 - 2025	**-1.875**	**0**	**0**	**0**

Publiek, vergunning en handhaving

Maatschappelijke opgave conform global goals

Visie

Een klantgerichte dienstverlening aan de bewoners van Eemnes, via alle mogelijke kanalen.

Autonome ontwikkelingen

Regionale uitvoeringsdienst (RUD)

Rondom de Regionale uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) zijn er diverse ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen worden hieronder verder toegelicht.

Regionale uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) *€ 6.000 (S)*

Op basis van de ontwerpbegroting 2022 van de RUD stijgt de bijdrage van Eemnes met € 6.000.

Omgevingswet en de RUD

De financiële consequenties die de invoering van de Omgevingswet op de deelnemers van de RUD Utrecht zal hebben is nog niet volledig inzichtelijk met betrekking tot de verschuiving van bodemtaken. Ook is nog niet volledig duidelijk hoe het (basis)takenpakket er per deelnemer uit zal gaan zien onder de Omgevingswet. Zowel binnen het programma Omgevingswet als het traject 'Samen op weg' is de RUD druk bezig om dit in samenwerking met alle deelnemers uit te werken. Gedurende 2021 zal het toekomstig takenpakket onder de Omgevingswet steeds verder uitgekristalliseerd gaan worden. De effecten die dit zal gaan hebben op de variabele en vast bijdrage van onze deelnemers zal duidelijk moeten worden uit toekomstige begrotingswijzigingen.

Overdracht Bodemtaken Provincie naar gemeente – RUD Utrecht

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet (2022) verschuift de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de vaste bodem van provincie naar gemeente. Dit betekent een nieuwe taak waar extra kosten aan verbonden zijn. Het budget is (deels) bestemd om deze taken te laten uitvoeren door de RUD Utrecht. Op dit moment is nog niet bekend welke kosten erbij komen voor de gemeente Eemnes en welke financiering verwacht kan worden vanuit het Provinciefonds naar het Gemeentefonds. Vanuit de Omgevingsdienst is hier eind maart in samenwerking met de ODRU aandacht voor gevraagd bij de VNG zodat dit meegenomen kan worden in de voorjaarsnota 2021 van de RUD Utrecht.

Insteek vanuit Eemnes is dat het geld leidend is voor de invoering van deze nieuwe taak, dus op voorhand geen extra bijdrage vanuit de gemeenten.

Programma 'Samen op Weg'
De definitieve uitkomsten van het traject 'Samen op weg' zijn nog niet volledig bekend. Hierdoor zijn deze nog niet financieel vertaald naar de ontwerp Programmabegroting 2022 RUD Utrecht. Aan de raad is voorgesteld als zienswijze op de programmabegroting 2022 RUD Utrecht in te dienen de raad zo spoedig mogelijk te informeren zodra de financiële consequenties uit deze trajecten bekend zijn.

Uitvoering asbesttaken
Per 2020 zijn de (bedrijfsmatige) asbesttaken overgedragen aan de RUD Utrecht. Dit betreft een wettelijke verplichting. Binnen de dienstverleningsovereenkomst 2020 is voor de uitvoering van deze taken 37,25 uur opgenomen. Inmiddels is duidelijk dat deze uren niet afdoende blijken voor het aantal ontvangen meldingen en daarbij komende uit te voeren taken, die boven verwachting liggen. Dit betreft een vraaggestuurde taak waarbij er een wettelijke verplichting geldt deze af te handelen.

Uitvoering overige
We zien de laatste jaren het aantal meldingen op grond van de Wet geluidhinder, Wet bodembescherming , Wet milieubeheer/Wabo en Besluit bodemkwaliteit toenemen. Ook zien wij een stijging van het aantal klachten/meldingen toenemen sinds de corona crisis. Dit leidt er toe dat de laatste jaren sprake is geweest van overschrijdingen dan wel aanvullende werkopdrachten die noodzakelijk bleken (tegen hogere tarieven). De toename van de vraag op deze vraaggestuurde producten waarbij sprake is van een wettelijke verplichting deze (binnen een bepaalde termijn af te handelen) producten blijkt blijvend. Het is in het kader van kosten efficiency wenselijker om te anticiperen op de toenemende vraag binnen de jaarlijks vast te stellen dienstverleningsovereenkomst.

Het resultaat van deze uitgaven is dat de RUD Utrecht namens Eemnes op basisniveau de taken uitvoert. Dit betekent dat er niet of nauwelijks sprake is van het uitvoeren van plustaken. Het budget dat gevraagd wordt is noodzakelijk voor het uitvoeren van deze basistaken, enerzijds als gevolg van wettelijke wijzigingen en anderzijds door toenemende vraag op producten waarvan een wettelijke verplichting geldt dat deze binnen een bepaalde termijn worden opgepakt (o.a. verlenen vergunningen/afhandelen meldingen).

Met het in werking treden van de Omgevingswet is het mogelijk om leges te heffen voor omgevingsvergunningen voor activiteiten met gevolgen voor het milieu. In de Kadernota Ombuigen is met ingang van 2023 rekening gehouden met deze inkomsten.

Regionale Uitvoeringsdienst	2022	2023	2024	2025
Begroting	6.000	6.000	6.000	6.000
Asbestdaken	6.000	6.000	6.000	6.000
Maatwerk / plustaken	10.000	10.000	10.000	10.000

Standpunt college

De hogere bijdrage wegens CAO etc. is onvermijdelijk.

De hogere uren vanwege asbestdaken sluit aan op de eigen inzet m.b.t. asbestdaken, dus opnemen als project tot en met 2024.

De maatwerk/plustaken voor 2022 en 2023 niet toekennen en deze pas met ingang van 2024 ramen, vergt ook duidelijkheid rondom Omgevingswet, Leges, Bodemtaken etc.

Follow-up Kadernota Ombuigen 2021-2024

Publiek, vergunning en handhaving	2021	2022	2023	2024	2025
Kadernota Ombuigen 2021 - 2024	38.500	6.210	28.500	26.000	26.000
Actualisatie ombuigingen	38.500	6.210	28.500	26.000	26.000
Mutaties ombuigingen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Specificatie verschil					
N.v.t.					

Oordeel college over aangedragen voorstellen

Besluitvorming college	2022	2023	2024	2025
Asbestdaken = project tm 2023	0	0	0	-6000
Maatwerk/plustaken m.i.v. 2023	-10000	-10000	0	0
Begroting 2022 - 2025	**-10.000**	**-10.000**	**0**	**-6.000**

Bedrijfsvoering, Overhead en BEL Combinatie

Visie

Onze ambtelijke organisatie kantelen we van uitvoering naar regie, waardoor we mee kunnen blijven doen met alle (nieuwe) wettelijke en maatschappelijke ontwikkelingen. Onze medewerkers staan ten dienste van onze gemeenschap en onze inwoners

Autonome ontwikkelingen

BEL combinatie *€ 172.812 (S)*

In de ontwerpbegroting van de BEL Combinatie stijgt de gemeentelijke bijdrage van Eemnes met ruim € 500.000. Voor het overgrote gedeelte heeft dit betrekking op overgedragen taken van het JGT aan de BEL Combinatie (€ 380.000). De overige stijging kan voor het overgrote deel worden toegerekend aan de verwachte cao-stijging en de stijging als gevolg van inflatie. Deze laatste vertaalt zich in geïndexeerde contracten van de BEL Combinatie op bijvoorbeeld licenties.

In het volgende overzicht worden de financiële gevolgen in detail weergegeven:

Ontwikkeling bijdrage BEL Combinatie	2022	2023	2024	2025
Kaderbrief 2022 BEL Combinatie				
Cao gemeenten 2021	75.286	73.713	73.326	73.326
Stijging pensioenpremies	3.110	3.110	3.110	3.110
Consumentenprijsindex (CPI)	32.698	33.228	33.053	33.053
Hybride werken (Kapitaallasten)		3.803	3.804	3.803
Ontwerpbegroting 2022 BEL Combinatie				
Extra teamleider OR/RO	34.587	0	0	0
Maatwerk JGT Eemnes	380.000	380.000	380.000	380.000
Senior verkeersadviseur	27.131	27.131	27.131	27.131
Totale verhoging bijdrage BEL Combinatie	**552.812**	**520.985**	**520.424**	**520.423**
Dekking				
Budget JGT	-380.000	-380.000	-380.000	-380.000
Bijdrage aan BEL Combinatie ná aftrek dekking	**172.812**	**140.985**	**140.424**	**140.423**

Standpunt college
Onvermijdelijk en realisatie bezuinigingstaakstelling door BEL Combinatie

Gemeente Eemnes *€ 23.000 (S)*

De VNG en vakbonden zijn in onderhandeling over een nieuwe CAO. Door de huidige financiële onzekerheid stellen de werkgevers voor om in 2021 een pauze in te lassen in de structurele salarisverhogingen. De bonden hebben een looneis neergelegd van 3,5%. Omdat de CAO en premiebedragen nog niet bekend zijn is voor de bepaling van de loonaanpassing gebruik gemaakt

van het indexcijfer “prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers” van het CPB. Deze bedraagt 1,9% (ofwel € 21.000).

Daarnaast verhoogd het ABP de pensioenpremies in 2021 met 1,0 %. Van deze verhoging komt 70% voor rekening van de werkgever. Conform bestendige gedragslijn begroten we alleen de werkelijke verhoging van de pensioenpremies. Dit bedraagt € 2.000.
De formatie uitbreiding van de gemeente Eemnes waartoe onlangs is besloten zal inclusief de dekking worden verwerkt in de begroting 2022. Per saldo is de uitkomst circa 0.

Standpunt college
Onvermijdelijk

Follow-up Kadernota Ombuigen 2021-2024

Bedrijfsvoering gemeente en BEL Combinatie	2021	2022	2023	2024	2025
Kadernota Ombuigen 2021 - 2024	-75.395	-124.091	-167.684	-199.306	-199.306
Actualisatie ombuigingen	-75.395	-124.091	-167.684	-199.306	-199.306
Mutaties ombuigingen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Specificatie verschil					
N.v.t.					

Met de BEL begroting 2022 – 2025 zijn ook de ingeboekte bezuinigingen voor Eemnes gerealiseerd.

Oordeel college over aangedragen voorstellen

Besluitvorming college	2022	2023	2024	2025
Geen aanpassingen	0	0	0	0
Begroting 2022 - 2025	**0**	**0**	**0**	**0**

Ontwikkeling Financieel perspectief 2022 – 2025

Kadernota 2022	2022	2023	2024	2025
Onze Gemeente				
Bestuur van de gemeenschap				
Verkiezingen gemeenteraad	7.500			
Follow-up Kadernota Ombuigen 2021 - 2024	0	0	0	0
Besluitvorming college	0	0	0	0
Veiligheid				
Criminaliteitspreventie	5.000	5.000	5.000	5.000
Jeugdbrandweer BEL	1.875			
Veiligheidsregio Utrecht (VRU)	15.000	15.000	15.000	15.000
ARBO-eisen brandweerkazerne	1.500	1.500	1.500	1.500
Follow-up Kadernota Ombuigen 2021 - 2024	4.000	0	0	0
Besluitvorming college	-1.875	0	0	0
Publiek, vergunning en handhaving				
Regionale uitvoeringsdienst Utrecht (RUD)	6.000	6.000	6.000	6.000
Asbestdaken	6.000	6.000	6.000	6.000
Plustaken	10.000	10.000	10.000	10.000
Follow-up Kadernota Ombuigen 2021 - 2024	0	0	0	0
Besluitvorming college	-10.000	-10.000	0	-6.000
Bedrijfsvoering gemeente en BEL Combinatie				
BEL Combinatie	172.812	140.985	140.424	140.423
Gemeente Eemnes	23.000	23.000	23.000	23.000
Formatie gemeentelijk staf	0	0	0	0
Follow-up Kadernota Ombuigen 2021 - 2024	0	0	0	0
Besluitvorming college	0	0	0	0
Totaal mutaties	**240.812**	**197.485**	**206.924**	**200.923**

Onze ruimte

Mobiliteit

Maatschappelijke opgave conform global goals

Visie

Een goed functionerend, veilig en duurzaam verkeer en vervoersysteem in Eemnes.

Kaderstellende ontwikkelingen

Onderhoudskosten wegen areaaluitbreiding Zuidpolder *€ 5.000 S*

Door de aanleg van de wijk Zuidpolder en de daarbij overgedragen verhardingen groeit het totale wegenareaal van de gemeente. Om in te kunnen spelen op schades aan het wegennet en daarmee de buitenruimte veilig te houden is hoger beheerbudget nodig.

Er zal in de komende periode (2021, 2022) deelgebieden (2.3 en 3.3) overgedragen gaan worden naar de gemeente.

Verwacht resultaat van beleid
Een goed onderhouden wegennet waarbij de kans op aansprakelijkheidstelling door gebruikers wordt voorkomen.

Standpunt college
Wegen zijn net nieuw, komende jaren geen extra budget. Heeft relatie met taakstelling onderhoud wegen vanuit Kadernota Ombuigen, dus t.z.t. onderhoudsbudget wegen bezien bij meer financiële ruimte. Niet honoreren.

Ontwikkelingen verkeer: SPV 2030 en RMP *€ P.M.*

1. SPV (Strategisch Plan Verkeersveiligheid) 2030. Gemeenten maken in regionaal verband samen met provincie Utrecht een regionaal uitvoeringsprogramma. Er is een overlap met project Tour de Force. Het SPV is gericht op verkeersveiligheid en Tour de Force op het stimuleren van de fiets.
2. RMP (Regionaal Mobiliteitsprogramma) ten behoeve van het halen van de CO2 reductiedoelen uit het klimaatakkoord. Elke gemeente moet straks maatregelen treffen die bijdragen aan de regionale reductie van CO2.

Zowel voor het SPV als RMP wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld waar de raad keuzes in kan maken. Er is nog niet bekend welke middelen hiervoor nodig zijn. Het nog te bepalen budget is bestemd voor de voorbereiding, aanbesteding en uitvoering van het project.

Voor Tour de Force en SPV geldt dat ook investeringen als Laarderweg, kruising Braadkamp, kruising Wakkerendijk- Eikenlaan, fietsverbinding Eikenlaan – Te Veenweg Zuid onderdeel uitmaken van de integrale aanpak.

Verwacht resultaat van beleid
Het resultaat van deze plannen komen als volgt tot uitdrukking:

De maatregelen van het SPV 2030 dragen bij aan het doel dat gesteld is: tot 2050 toe werken naar 0 verkeersslachtoffers. Anno 2020 zijn er nog ruim 600 doden te betreuren in Nederland. Met de strategische risico gestuurde aanpak worden maatregelen getroffen die de verkeersveiligheid verhogen.

Behalen van de klimaatdoelen van het landelijke klimaatakkoord en een bijdrage leveren aan de reductie van CO2 ten gunste van mobiliteit.

Standpunt college
In de begroting 2021 – 2025 is voor Tour de Force een investeringsbudget opgenomen. De investeringen vanuit het SPV zijn dan ook een concrete invulling van Tour de Force (en in onze begroting staat dus het co-financieringsdeel).

De RMP doelstellingen worden bekostigd vanuit de Rijksbijdrage voor klimaatbeleid.

Uitgangspunt is dat we uitkomen met de budgetten die we hebben/krijgen.

Onderhoud HOV infrastructuur en voorzieningen Eemnes *€ P.M.*
Het nog nader te bepalen budget is nodig om in het onderhoud van de infrastructuur en de voorzieningen voor p+r en halteplaats HOV te voorzien. De provincie is verantwoordelijk voor het onderhoud aan de vrijliggende busbanen en de halteplaats.

Verwacht resultaat van beleid
Infrastructuur en voorzieningen voor HOV zijn schoon, heel en veilig.

Standpunt college
Heldere afspraken met provincie wie waar verantwoordelijk voor is. Volgens SOK is provincie verantwoordelijk voor o.a. de haltes.

INVESTERINGEN

Centrumplan Eemnes

Bij de Kadernota Ombuigen is ingestemd met het aanpakken van een aantal bekende knelpunten in het centrumgebied van Eemnes. Aangezien de verschillende deelprojecten een onderling verband met elkaar hebben, wordt het integraal bekeken en opgepakt. Ten opzichte van de Kadernota zijn er nieuwe inzichten, waarbij in de nieuwe aanpak naast verkeersveiligheid en verbeteringen, ook ingezet wordt op het zo veel mogelijk oplossen van de bestaande waterproblematiek in dat gebied.

We onderscheiden een aantal sub-projecten.

1. Drainage en Plantsoen

De herinrichting van het Plantsoen (aanleiding was kwaliteit bomen, verplaatsen jeu de boules, speeltuin, beweegtuin ouderen (buiten fitness), meer ruimte voor ontmoeting en verfraaiing). Hiervoor is indicatief in de GREX Hilt een bedrag opgenomen en heeft de raad enkele kleine kredieten beschikbaar gesteld. Eind 2019 is een schetsontwerp voor de revitalisering en inpassing Jeu de Boules banen gepresenteerd.

Inmiddels is de gedachtenvorming verder gegaan en is het Plantsoen in beeld als waterberging, bijvoorbeeld in de vorm van een wadi, zodat het overtollige regen en grondwater opgevangen kan worden en via het bestaande gemaal op de sloot langs de Stadwijksingel kan worden geloosd.

Dat vergt een behoorlijke investering die evenwel de afvoer van water via nieuw aan te leggen drainage behoorlijk zal verbeteren. Of er dan nog ruimte is voor de Jeu de Boules banen is de vraag. Het realiseren van een dergelijke nieuwe opzet voor het Plantsoen vergt een investering voor de rioolafvoer (berging/wadi) van € 650.000. Voor het werk aan de wegen, verharding en het groen wordt een aanvullend krediet noodzakelijk geacht van ca. € 200.000. Vanuit het Speelplan komen dan de investeringen voor de bestaande speelplaats en beweegtuin. In plaats van een revitalisering zal er dus een compleet nieuwe opzet voor het Plantsoen worden gemaakt.

De kapitaallasten bedragen dan:

Plantsoen revitaliseren en waterberging	2022	2023	2024	2025
Riool (40 jaar)		18.091	18.091	18.091
Wegen en verharding (40 jaar)		4.824	4.824	4.824
Groen (10 jaar)		4.181	4.181	4.181

Uitgaande van 100% kostendekkendheid voor het riool betekent dit een stijging van de tarieven (structureel) met ca. € 3 en € 6 per een-/meerpersoons huishouden.

De complete herinrichting van het Plantsoen leidt tot een structurele last van ca. € 9.000 in de begroting op basis van de nu bekende uitgangspunten en kengetallen. De precieze uitwerking geeft meer inzicht in de kosten, de ramingen zijn gebaseerd op actuele kengetallen en oppervlaktes. Een nadere uitwerking geeft inzicht in de exacte kosten, de budgetten zijn evenwel voldoende ruim.

2. *Integraal ontwerp en aanleg kruising Laarderweg – Noordersingel - Braadkamp, herinrichten Braadkamp en plein Minnehof*

In de Kadernota Ombuigen is een krediet opgenomen voor de kruising Minnehof € 500.000, een krediet voor herinrichten Braadkamp € 150.000 (na amendement DB). Ambtelijk wordt voorgesteld voor dit gebied één herinrichtingsplan op te stellen en uit te voeren, waarbij voor de waterafvoer een verbinding wordt gemaakt vanaf de Laarderweg via Braadkamp naar het Plantsoen. Door in dit gebied meer drainage en waterafvoer in te voegen, zowel Braadkamp als Minnehof te vergroenen (waterafvoer), ontstaat een logische aansluiting op de nieuwe waterafvoerfunctie van het Plantsoen. Dat betekent dat ook onder de Braadkamp extra ruimte voor waterberging (een investering van ruim € 300.000) wordt gerealiseerd.

De investeringen in de verkeerskundige aanpassingen, het aanpassen van wegen, trottoirs en het aanbrengen van nieuw groen, alsmede sober doch doelmatig straatmeubilair (banken c.s.) kunnen naar verwachting binnen de bestaande budgetten worden gerealiseerd.

De investering in waterberging onder de Braadkamp, nieuwe/extra drainage, aanpassingen aan het riool en het realiseren van een waterafvoer die aansluit op het Plantsoen vergt een investering die ruwweg wordt becijferd op een bedrag van ca. € 600.000. Dit bedrag is niet opgenomen in de investeringsraming.

De investering in het riool is ongeveer gelijk aan de opgave voor het Plantsoen. Aangezien de overige investeringen al in de begroting zijn opgenomen, is dit een nieuwe investering in ons riool/waterstelsel. Uitgaande van 100% kostendekkendheid voor het riool betekent dit een stijging van de tarieven (structureel) met ca. € 3 tot € 6 per een/meerpersoons huishouden.

Minnehof en Braadkamp: water en groen	2022	2023	2024	2025
Kruising € 500.000 / kap.lstn € 15.228		0	0	0
Braadkamp € 150.000 / kap.lstn. € 4.569	-4.569	0	0	0
Riool € 600.000		18.273	18.273	18.273

3. *Herinrichting Raadhuislaan - Oost*

In de begroting is voor de herinrichting van de Raadhuislaan een budget van € 275.000 opgenomen op het programma wegen. Het betekent een integrale herinrichting waarbij ook de bestaande bomen in de aanpak worden meegenomen, de trottoirs worden vernieuwd etc. Onderdeel van de herinrichting is ook het vervangen van het in slechte staat verkerende riool. De Raadhuislaan Oost (tussen Wakkerendijk en Plantsoen) stond gepland voor uitvoering in 2022.

Gelet op alle plannen voor het centrumgebied en met name het Plantsoen (waar Raadhuislaan-Oost qua riool op uitkomt) wordt voorgesteld de herinrichting te verschuiven naar 2025. Tot die tijd kan (en zal) deze straat onderdeel uitmaken van eventuele omleidingsroutes, zodat het logischer is het

als sluitstuk van de werkzaamheden in het centrumgebied te doen. In de planvorming wordt deze straat wel alvast meegenomen.

Dat betekent dat de al geraamde kapitaallasten voor 2023, 2024 en 2025 kunnen vrijvallen.

Herinrichten Raadhuislaan-Oost	2022	2023	2024	2025
Groen	incl.	incl.	incl.	incl.
Wegen en trottoirs		-8.375	-8.375	-8.375
Riool				

4. Herinrichting Laarderweg-West

In de Kadernota Ombuigen is aangegeven dat er voor de Laarderweg op korte termijn wordt ingezet op het verbeteren van de trottoirs en levensduurverlengend onderhoud van het asfalt. Door de strenge vorst heeft het asfalt en met name de fietsstroken een behoorlijke optater gekregen. Dat betekent dat we in 2021 zowel het trottoir als de reparaties aan het asfalt uitvoeren (veiligheid staat voorop).

Bij de onderzoeken naar wateroverlast in het centrum is gebleken dat het riool onder de Laarderweg niet optimaal functioneert. We willen in kaart brengen wat het vervangen van het riool kost en wat het ook oplevert aan minder wateroverlast en een duurzame oplossing voor de waterafvoer. Bij hevige regenbuien staan er grote plassen op de Laarderweg en vooral voor fietsers en voetgangers is dat onwenselijk.

In de Kadernota Ombuigen is aangegeven dat we de fietsoversteken willen verbeteren (budget €150.000) en dat we de fietsveiligheid willen vergroten onder het programma Tour de Force. De Laarderweg-Oost is al meegenomen in de herinrichting Wakkerendijk en nu is de rest aan de beurt. De Laarderweg is onze hoofdverbinding van Oost naar West en is straks dus ook een belangrijke verbinding richting de HOV haltes bij de A27.

Het opnieuw inrichten van de Laarderweg-West met nieuwe oversteekvoorzieningen, het waar nodig opknappen van het groen, met meer ruimte voor de fiets vergt een investering van ca. € 1 mln. De kapitaallasten hiervan komen neer op € 45.000 (mix van groen, asfalt en fundering). Hiervan is al geraamd voor het verbeteren van de fietsoversteek € 6.800 en voorgesteld wordt 50% van het budget Tour de Force (€ 500.000, kapitaallasten € 15.000) hiervoor te reserveren. Per saldo een last van ca. € 23.000 structureel. Uiteraard zullen we net als bij de Wakkerendijk bij de provincie subsidie aanvragen voor de verbetering van de fietsvoorziening en voor het verbeteren van de verkeersveiligheid.

Het aanleggen van een nieuwe riolering, met drainage, putten etc. is ambtelijk becijferd op een investering van ca. € 2,25 - € 2,5 mln. Een investering met een dergelijke omvang leidt tot kapitaallasten van € 69.000 per jaar. Hetgeen vertaald naar het rioolrecht een verhoging van € 10 voor eenpersoons en € 20 voor meerpersoonshuishoudens. Die extra lasten zijn alleen te rechtvaardigen als er voor het gehele centrumgebied en haar inwoners (20% van Eemnes) een structurele verbetering optreedt.

Overigens is het krediet voor het riool ruim ingeschat. Voor het vervangen van het riool onder de Wakkerendijk is indertijd een krediet van € 588.000 door de raad beschikbaar gesteld. Omdat bij de Laardweg niet alleen het riool wordt vervangen, maar tevens gekeken wordt of middels drainage/ waterafvoer het gehele centrumgebied kan worden ontlast komt de investering dus fors hoger uit. Op basis van verdere studies en uitwerking van varianten wordt t.z.t. een definitief voorstel voorgelegd op basis waarvan de definitieve maatregelen worden bepaald. Aanleg volgt dan daarna pas en oplevering in 2023.

Herinrichten Laarderweg - West	2022	2023	2024	2025
Integrale aanpak incl. fietsoversteek			45.000	45.000
Al opgenomen fietsoversteek		-6.811	-6.811	-6.811
50% budget Tour de Force			-15.228	-15.228
Riool			69.000	69.000

De forse investeringen in het aanpakken van de wateroverlast in het centrumgebied door in drie deelgebieden te investeren levert de volgende kapitaallasten op:

Ontwikkeling rioolrecht investeringen	2022	2023	2024	2025
Plantsoen		18.091	18.091	18.091
Braadkamp		18.273	18.273	18.273
Laarderweg c.s.			69.000	69.000
TOTAAL		**38.387**	**107.388**	**107.389**

Dat betekent een hoger rioolrecht in 2023 van € 5,50 voor eenpersoons en € 11 voor meerpersoons huishoudens. In 2024 stijgt dat dan op basis van de huidige inzichten naar € 15 resp. € 30 per jaar.

De definitieve omvang van de extra lasten hangt af van de uiteindelijk gekozen oplossing.

Standpunt college

De omvang van het centrumplan is ambitieus. De budgetten lijken aan de ruime kant. In de uitwerking aandacht voor verschillende varianten ook qua kosten. Deze voorstellen betekenen een toekomstbestendige inrichting voor het centrum en een structurele aanpak van de wateroverlast en daarmee logisch. Tegelijk legt dit een behoorlijke claim (meerjarig) op zowel de gemeentelijke middelen als een (forse) lastenverhoging van het rioolrecht. Daar tegenover staat wel een goede, integrale oplossing van het wateroverlast en weerbestendig (klimaatbestendig) maken van het brede centrumgebied.

Honoreren maar in de uitwerking aandacht voor kostenbeheersing.

Zuidelijke ontsluiting Eemnes

Door SWECO is een studie verricht naar het doortrekken van de Zuidersingel en deze via de Eikenlaan te laten aansluiten op de Wakkerendijk. Deze studie is in drie grote onderdelen te verdelen:

1. Doortrekken Zuidersingel naar Eikenlaan met vrij liggend fietspad: € 4,9 mln.
2. Eikenlaan (variant 3 met minste aantasting bomen) € 3,0 mln.
3. Reconstructie aansluiting Eikenlaan Wakkerendijk € PM (zit in variant 2)

De provincie Utrecht staat op het punt te starten met het project Poort van Baarn. Het college van GS zal naar verwachting in het najaar van 2021 een besluit nemen over alle maatregelen. Het is logisch om hierop in te haken door onderdeel 3 al in 2022 als investering mee te nemen. Hierdoor sluiten we aan op o.a. de reconstructie van de aansluiting A1 op Wakkerendijk en de fietsroute die wordt aangelegd (tunnel, parallelweg). Nu er geen ruimte (fysiek) is om daar een rotonde te realiseren, zijn de voorgestelde aanpassingen van deze voorrangskruising relatief eenvoudig te realiseren. De aanpassingen kunnen dan in 2022 of 2023 (planning provincie) meelopen in de ombouw van het kruispunt Wakkerendijk en de noordelijke toe- en afrit van de A1 tot rotonde.

De investering wordt ten laste gebracht van de reserve bovenwijkse voorzieningen omdat het als onderdeel 3. deel uitmaakt van het tracé Doortrekken Zuidersingel. Hiervoor geven we in 2021 een vervolgopdracht aan SWECO om dit onderdeel concreet uit te werken. Tevens willen we op basis van de plannen de subsidiemogelijkheden (SPV, fietsverbindingen) in kaart brengen.

Voorgesteld wordt verder om de planuitwerking voor de onderdelen 1. en 2. in 2022 verder uit te werken. Bij onderdeel 2. op basis van variant 3 (minste aantasting) en met een zoekopdracht naar een goede route voor de paarden (bijv. achter gebouw langs of tussen de weilanden). Bij onderdeel 1. met een uitwerking van twee varianten, namelijk integrale aanleg en een alternatief waarbij voorlopig (als eerste) alleen het aanleggen van een volwaardig (snel)fietspad tussen Eikenlaan en Te Veenweg – Zuid wordt uitgewerkt (gevolgd t.z.t. door de rest). Op basis van die uitwerking moet er een goed zicht zijn op investeringskosten (nu ruime opslagen) en de jaarlijkse beheerskosten daarna. Voorts kan op basis van de concrete plannen gekeken worden of provinciale subsidie mogelijk is.

De planuitwerking omvat tevens het uitwerken van de ontsluiting Zuidpolder II (doortrekken Zuidersingel in nieuwe plangebied en S-bocht naar Te Veenweg- Zuid) en willen we dan ook als één opdracht meenemen voor de verkeerskundige plannen voor de ontsluiting van Zuidpolder II en ten laste van de GREX brengen (budget POK).

Brug over de vaart

In 2021 doen we onderzoek naar de mogelijkheden (varianten) om een brug over de vaart te realiseren. In de begroting zijn geen middelen opgenomen om die brug daadwerkelijk te realiseren. Twee elementen zijn daarbij cruciaal, namelijk de hoogte van de investering en de levensduur van de oeververbinding.

Follow-up Kadernota Ombuigen 2021-2024

Mobiliteit	2021	2022	2023	2024	2025
Kadernota Ombuigen 2021 - 2024	-58.200	-115.963	-19.870	-23.882	-23.882
Actualisatie ombuigingen	-38.200	-99.798	2.528	-1.485	-1.485
Mutaties ombuigingen	**20.000**	**16.165**	**22.398**	**22.397**	**22.397**
Specificatie verschil					
Levensduur verlengen Laarderweg	0	4.803	0	0	0
Herstel trottoirs Laarderweg	0	1.590	0	0	0
Tour de Force-fietsdorp Eemnes 2021	0	-10.228	-102	-103	-103
Budget groot onderhoud	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Onderhoud bruggen door onderhoudsarm materiaal	0	0	2.500	2.500	2.500
OVL onderhoud reëel en sober ramen	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000

Toelichting follow-up (afwijkingen) kadernota ombuigen 2021 – 2024

Levensduur verlengen & Herstel trottoirs Laarderweg

De verwachting is dat deze investeringen zullen worden uitgevoerd in 2021. Op basis van de financiële verordening 2020 zal vanaf 2022 op deze investeringen worden afgeschreven (in plaats van 2023). Dit zorgt voor een extra last in 2022.

Tour de Force

Voorbereidingen zullen in 2021 plaatsvinden. De uitvoering van de werkzaamheden zullen pas in 2022 plaatsvinden. Hiermee verschuift de startdatum van de afschrijving naar 2023. Vanuit financieel oogpunt is er dan sprake van vrijvallende kapitaallasten in 2022.

Het beschikbaar gesteld krediet Tour de Force in jaarschijf 2022 wordt omgehangen naar Centrumplan Eemnes. De kapitaallasten van dit krediet zijn reeds meegenomen bij dat voorstel.

Onderhoudsbudgetten

Door de bezuinigingen in de Kadernota Ombuigen zijn onderhoudsbudgetten niet toereikend. Bij deze actualisatie wordt daarom voorgesteld om de bezuinigingen op de onderhoudsbudgetten terug te draaien.

Standpunt college

De druk op het onderhoudsbudget wordt herkend en toch zal ook hier taakstellend invulling gegeven worden aan de ombuigingen. Voor OVL geldt dat hier nog wel een slag gedaan kan worden, hiervoor kan (t.l.v. reserve ombuigen) externe expertise uitkomst bieden.

Oordeel college over aangedragen voorstellen

Besluitvorming college	2022	2023	2024	2025
Areaal Zuidpolder	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Budget groot onderhoud	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Onderhoud bruggen		-2.500	-2.500	-2.500
OVL onderhoud en minder verlichting (dimmen)	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Begroting 2022 - 2025	**-25.000**	**-27.500**	**-27.500**	**-27.500**

Groene leefomgeving

Maatschappelijke opgave conform global goals

Visie

Borgen van het groene karakter van Eemnes en de groene woonomgeving in Eemnes verbeteren.

Kaderstellende ontwikkelingen

Landbouwvisie en Visie Buitengebied Eempolder *€ PM (I)*

In onze regio hebben we te maken met een hoge ruimtedruk. Het is een aantrekkelijk woon-werkgebied en ligt centraal in Nederland. De regio Amersfoort is een overloopgebied van de Randstad en het Ontwikkelbeeld geeft aan dat er veel woningen bijgebouwd moeten worden om het groeiende aantal huishoudens te huisvesten. Daarnaast blijft de behoefte aan bedrijventerreinen in de regio onverminderd groot. In de uitwerking van de RES wordt ook gekeken naar wind- en zonne-energie op land en in de gebiedsgerichte aanpak stikstof wordt de komende jaren gewerkt aan herstel van biodiversiteit. Dat zijn allemaal claims op het agrarisch grondgebruik, terwijl de agrarische sector zelf werkt aan de transitie van het voedselsysteem waarbinnen de agrarische sector economisch gezond is, circulair werkt en in verbinding is met de ketenpartners en de maatschappij.

De provincie Utrecht heeft in 2018 een Landbouwvisie opgesteld. De provincie Utrecht wil dat de landbouw in 2025 voedsel produceert, het landschap open en groen houdt, bijdraagt aan milieudoelen en inspeelt op de vraag naar rust, ruimte en beleving. Belangrijk uitgangspunt is de nadruk op eigen verantwoordelijkheid en ruimte voor ondernemerschap. De provincie geeft de boer ruimte om hierin eigen keuzes te maken en beïnvloedt deze als dat nodig is voor bijvoorbeeld landschap, natuur of dierenwelzijn.

Ook het nieuwe kabinet zal keuzes maken over de ontwikkelrichting van de landbouw. De transitie in de landbouw zal afhankelijk van het gekozen scenario (of een combinatie van de 4 hoofdscenario's) leiden tot meer of minder ruimtegebruik. In zowel de productie-gedreven als in de natuur-inclusieve ontwikkelrichting is er meer grond nodig om dezelfde productie te halen (extensiveren grondgebruik, realiseren van uitloop). Alleen bij een strikter klimaat- en milieubeleid is de grondbehoefte minder groot, maar dat komt dan door de forse krimp van de veestapel in die scenario's. Voor de huidige intensievere bedrijven in onze regio is er echter onvoldoende ruimte om het grondgebruik te extensiveren. Dat betekent hoge grondprijzen en dat maakt bedrijfsontwikkeling en/of overname steeds moeilijker voor (jonge) ondernemers. Dat vergt de komende jaren dus een goede regie in het gebruik van de schaarse ruimte en op voorhand is duidelijk dat niet alle wensen kunnen worden vervuld. Dat betekent dat er keuzes gemaakt moeten worden. Uitgangspunt is dat de landbouw, die

nog steeds als de belangrijkste drager van het landelijk gebied zal fungeren, in staat moet zijn om de transitieopgaven waar de landbouw voor staat ook te volbrengen.

In nauwe samenwerking met o.a. LTO, onze agrarische ondernemers e.a. willen we een landbouwvisie opstellen waarin we samen kijken naar de verwachte ontwikkelingen, de kansen en de knelpunten. Ook besteden we aandacht aan een lokale vertaling van het Actieprogramma VAB (Vrijkomende Agrarische Bebouwing) die in de Regio Amersfoort wordt opgesteld. Op basis van de huidige scenario's zal er alleen al in Eemnes de komende jaren 24.000 m2 agrarische bebouwing vrijkomen.

In het verlengde (en nauw daarmee samenhangend) willen we een nieuwe visie op het Buitengebied Eempolder opstellen (de oostkant van de Wakkerendijk – Meentweg, benoorden de A1 en benoorden de Stachouwerweg). De opgaven en doelen voor natuur en biodiversiteit in de regio Amersfoort zijn ambitieus en onze Eempolder is een belangrijk landschap binnen onze regio en daarbuiten. De Eempolders zijn rijk aan weidevogels en bijzondere flora en fauna in kruidenrijke graslanden met waardevolle oevers en biotopen onder water. De rivier de Eem heeft hierin een hoofdrol met uiterwaarden, oevers, dijken en overloop in het Eemmeer. We koesteren het agrarisch natuurbeheer, de korte afstand tussen burgers en boeren en het landbouwkundig beheer van de weiden sinds de middeleeuwen staat garant voor een uniek, open gebied. Toch zijn er ook knelpunten als verdroging, grote schommelingen, wateroverlast in lage gebieden, te voedselrijk water en tegennatuurlijk peilbeheer. De weidevogels kunnen goed gedijen mits de landbouw niet te intensief is, de verdroging minder is en de predatoren actief worden geheerst. Het landelijk gebied staat verder onder druk door de energietransitie, de recreatiedruk en op lange termijn het conserveren van veenpakketten.

Ook voor de groene buitenrecreatie is onze polder van groot belang voor fietsen en wandelen. In het rapport Groene Buitenrecreatie opgesteld in opdracht van de Regio Amersfoort worden enkele suggesties gedaan voor nieuwe wandelroutes en het versterken van de recreatieve functie van het Sluisje.
Tot slot zal de Provincie Utrecht een visie op de rivier de Eem opstellen. Waarbij we uiteraard ook als Eemnes onze inbreng willen leveren, samen met onze 5 jachthavens. En zijn de Gastvrije Randmeren aan het studeren op o.a. het verbeteren van de waterkwaliteit, een aanpak die provinciale en waarschijnlijk landelijke regie vergt.

Kortom er speelt de komende jaren veel. We willen in de 2^{e} helft van 2022 starten met een doorloop van twee jaar. We borduren voort op de Visie Buitengebied Eem & Vallei zoals die rond 2002 is opgesteld en het LandschapsOntwikkelPlan (LOP) wat voor Eemnes is opgesteld. Sindsdien is er veel gerealiseerd, zijn er nieuwe inzichten ontstaan en zijn er diverse rapporten verschenen. Zaak om in samenspraak met agrariërs, natuurorganisaties, weidevogelbeheer, ondernemers, inwoners en andere belanghebbenden een robuuste, maar vooral heldere visie te schrijven met daaraan gekoppeld een actieprogramma met concrete en behapbare projecten.

We zien daarnaast de noodzaak om de komende twee jaar ook ambtelijk een inzet te leveren om regionaal te kunnen blijven participeren in de verschillende dossiers. Het voorstel is dan ook om voor

twee jaar de ambtelijke uren uit te breiden en een budget te reserveren om beide visies op te stellen.

Uitgaande van een start medio 2022 en gedurende twee jaar:

Visie op Eempolder en Landbouwvisie	2022	2023	2024	2025
Ambtelijke capaciteit BEL Combinatie (0,2 fte)	31.000	62.000	31.000	
Inhuren externe expertise	10.000	20.000	10.000	
Begroting 2022 - 2025	**41.000**	**82.000**	**41.000**	**0**

Standpunt college
Het nieuwe kabinet is bepalend voor de toekomstige ontwikkelkansen voor de landbouw. De huidige tendens in Eemnes van minder agrarische bedrijven en een krimp van landbouwareaal primair t.b.v. natuurontwikkeling zal waarschijnlijk doorgaan. Tegelijk zijn de boeren de dragers van het buitengebied. Een visie op de landbouw in Eemnes is gelet op de toekomst noodzakelijk.

Er spelen de komende jaren zoals aangegeven veel onderwerpen die ons als Eemnes en m.n. de Eempolder raken. Dan is het verstandig om alle ontwikkelingen (landbouw, natuur, energie, biodiversiteit, recreatie) in samenhang te bezien. Dat vergt ook dat we meedoen en meedenken in de regionale en provinciale overleggen. We hebben nu die capaciteit niet in huis.

Voorlopig noteren we dit als wens, omdat de budgettaire ruimte er niet is om dit goed te doen.

Integraal Beheer: Areaaluitbreidingen en actualisatie *€ 55.000 (S)*

Bij het aangaan van het integraal onderhoudscontract is uitgegaan van de toen berekende areaalgegevens. Zowel vanuit de afspraken ten aanzien van het actueel houden van de Basiskaart Grootschalige Topografie (BGT) als op basis van de contractvoorwaarden van het integrale bestek dienen de areaalgegevens jaarlijks geactualiseerd te worden. In het afgelopen jaar zijn de areaalgegevens meer nauwkeurig vastgelegd. Gebleken is dat de grootste afwijkingen in de berekening van randlengtes en oppervlakte verhardingen zit. Ook het onderhoud van de tunnels is niet opgenomen in het bestek.

Ook zijn ontwikkellocaties opgeleverd en in beheer overgedragen, zoals Zuidpolder en Huis van Eemnes.

Verwacht resultaat van beleid
Met dit aanvullend budget wordt de openbare ruimte onderhouden volgens de vastgestelde kwaliteitseisen.

Standpunt college
Op basis van het contract zijn dit kennelijk onvermijdbare kosten. De tunnels zijn van RWS, welke afspraken zijn er schriftelijk vastgelegd? Het Integraal Beheer lijkt qua kostenbeheersing alleen tot meerkosten te leiden.

Welke optie tot beheersing van de kosten zijn er? Een verlaging van het onderhoudsniveau van A naar B en van B naar C op specifieke onderdelen is aanvaardbaar. In de Kadernota Ombuigen is hiervoor een optie aangedragen (en door de raad afgewezen) die € 40.000 besparing oplevert. Gelet op de forse meerkosten wordt voorgesteld die kwaliteitsverlaging alsnog door te voeren.

Bladcampagne *€ 7.000 (S)*

In het integrale onderhoudsbestek is opgenomen dat de aannemer gedurende het hele jaar (met uitzondering van de bladvalperiode) het vrijkomende blad moet verzamelen en afvoeren. Hiervoor zijn kwaliteitseisen vastgelegd, waaraan de aannemer moet voldoen. Tijdens de bladvalperiode aan het einde van het jaar kan niet van de aannemer worden verwacht dat hij voldoet aan de kwaliteitseis.

Het verzamelen en afvoeren van het vrijkomende blad in de bladvalperiode is niet goed opgenomen in het integrale bestek. Dat heeft er toe geleid dat er in 2020 meerkosten (ca. € 10.000) gemaakt moesten worden om uiteindelijk de gewenste beeldkwaliteit weer te bereiken. Op basis van de evaluatie wordt de komende bladcampagne efficiënter en goedkoper ingericht. De praktijk zal moeten uitwijzen of deze aanpak ook het gewenste resultaat oplevert.

Verwacht resultaat van beleid
Het blad dat tijdens de bladcampagne valt wordt op basis van de vastgestelde beeldkwaliteit verwijderd en afgevoerd.

Standpunt college
Voorlopig akkoord mits de campagne in 2021 goed geëvalueerd wordt. Het kan ook een optie zijn om de beeldkwaliteit gedurende enkele weken (bladval) te verlagen om zo de kosten te beheersen.

Ecologisch bermbeheer *€ 25.000 (S)*

In samenspraak met agrariërs en natuurverenigingen is het beheer van de bermen in de polder herzien. Dit nieuwe beleid is in het voorjaar van 2021 vastgesteld door het college en via een RIB aan de raad kenbaar gemaakt. De meerkosten in 2021 worden gedekt uit de uitvoering van de 1e fase van het groenplan.

Het nieuwe beleid voorziet in de wens om een aantal bermen meer natuurvriendelijk te beheren. In plaats van deze bermen twee keer per jaar te klepelen (maaien en het fijne maaisel achterlaten), worden deze bermen gemaaid en het maaisel afgevoerd. Deze beheersmaatregel is echter wel duurder, het maaien en afvoeren is arbeidsintensiever en het vrijkomend maaisel moet afgevoerd worden.

Verwacht resultaat van beleid
Door dit gewijzigde maaibeheer uit te voeren ontstaan meer kruidenrijke bermen. Deze bermen zijn van belang voor de biodiversiteit en een belangrijke voedselbron voor onder andere bijen, insecten, vlinders en vogels. Bijkomend voordeel is dat deze bermen ook kruidenrijker worden tijdens de bloeiperiode.

Standpunt college
Uitvloeisel van nieuw beleid dus akkoord.

Bestrijding overlast eikenprocessierups *€ 32.000 (S)*

Voor 2020 en 2021 is eenmalig budget beschikbaar gesteld voor de bestrijding van de eikenprocessierups. Het budget werd gebruikt voor het tweemaal preventief spuiten tegen eikenprocessierups en het wegzuigen van nesten van eikenprocessierups. Ook wordt het budget gebruikt voor het jaarlijks schoonmaken en zo nodig repareren van vogelnestkastjes. Daarnaast voorkomen deze maatregelen gezondheidsklachten.

In de afgelopen jaren zijn op diverse plekken ook speciale kruidenmengsels ingezaaid en zijn vogelnestkastjes opgehangen. Door deze maatregelen wordt de ontwikkeling van natuurlijke vijanden van de eikenprocessierups gestimuleerd. Op dit moment zijn de effecten van de preventieve maatregelen nog niet merkbaar. Dit wordt de komende jaren gemonitord en zo mogelijk wordt het budget dan naar beneden bijgesteld.

Verwacht resultaat van beleid
De brandharen van de eikenprocessierups veroorzaken irritatie van huid, ogen en luchtwegen. Door het treffen van deze maatregelen worden gezondheidsklachten voorkomen.

Standpunt college
Alleen akkoord met het voorlopig blijven bestrijden door preventief spuiten en wegzuigen van nesten. Het schoonmaken van kastjes is een zaak waarbij juist de inwoners betrokken kunnen worden, gerichte voorlichting en advies in plaats van hiervoor ambtelijke uren.

Het gevraagde budget wordt met € 12.000 verlaagd.

Beheer watergangen binnen en buiten de kom *€ 10.000 (I) in 2022; € 3.500 (S) vanaf 2023*

Het beheer en onderhoud van de watergangen is ondergebracht bij verschillende partijen. Het waterschap is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de meest belangrijke watergangen. Voor de overige watergangen ligt het beheer en onderhoud genuanceerder. Vaak ligt de beheergrens midden in de watergang en zijn de aangrenzende kadastrale percelen verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud. Op dit moment is niet duidelijk wie waar verantwoordelijk voor is. De watergangen zijn ook nog niet ondergebracht in het beheersysteem en ook is niet goed inzichtelijk waar en hoeveel beschoeiingen er zijn. Voor het beheer van de watergangen moet een extra module worden aangeschaft. In het kader van beheer op orde is dat noodzakelijk, zodat duidelijk wordt wie waar verantwoordelijk voor is en op welke wijze het onderhoud wordt uitgevoerd. Het is van belang dat dit goed geborgd wordt in het beheerproces.

Voor de aanschaf van de beheermodule en het invoeren van de beheergegevens wordt bovenstaande bedrag aangevraagd. Hierbij is uitgegaan van een meervoudig gebruik van de module, zodat de kosten gedeeld kunnen worden met gemeente Blaricum.

Verwacht resultaat van beleid
Inzichtelijk hebben van het te beheren areaal watergangen, verantwoordelijkheden en onderhoudsbehoefte.

Standpunt college
Noodzakelijke investering

Budget Stichting Steenbreek *€ 2.500 (I)*

Het geven van voorlichting aan bewoners van Eemnes door Stichting Steenbreek voor kalenderjaar 2021 en 2022. Dit budget is ten behoeve van de bekostiging van de contributie aan Stichting Steenbreek.

Standpunt college
Uitvloeisel van eerdere keuze, tegenover de contributie staat het gebruik van diverse (communicatie)middelen, uitgedachte campagnes en concrete plannen.

Follow-up Kadernota Ombuigen 2021-2024

Groene leefomgeving	2021	2022	2023	2024	2025
Kadernota Ombuigen 2021 - 2024	-6.000	-4.610	-4.587	-4.562	-4.562
Actualisatie ombuigingen	0	-6.000	-3.610	-3.587	-3.587
Mutaties ombuigingen	**6.000**	**-1.390**	**977**	**975**	**975**
Specificatie verschil					
Adoptie rotondes	0	1.000	1.000	1.000	1.000
Snippergroen minimum legesbedrag	1.000	0	0	0	0
Snippergroen verkoop	5.000	0	0	0	0
Project senioren beweegtuin	0	-2.390	-23	-25	-25

Toelichting follow-up (afwijkingen) kadernota ombuigen 2021 – 2024

Adoptie rotondes

Momenteel wordt dit verder onderzocht. Verwachting is wel dat de inkomsten tegen zullen vallen. Er wordt nu voorgesteld om geen rekening te houden met deze taakstellende opbrengsten.

Snippergroen minimum legesbedrag

In 2021 wordt dit voorstel verder uitgewerkt. Daarna wordt dit meegenomen in de legesverordening 2022. Jaarschijf 2021 wordt hierdoor niet gerealiseerd.

Snippergroen verkoop

De opbrengsten zijn afhankelijk van het aantal aankoop aanvragen. Voor 2021 zien wij geen aanvragen binnenkomen. Wij stellen voor om de taakstelling 2021 te laten vervallen.

Project senioren beweegtuin

De uitvoering van deze investering zal in 2022 plaatsvinden. Hiermee verschuift de startdatum van de afschrijving naar 2023. Vanuit financieel oogpunt is er dan sprake van vrijvallende kapitaallasten in 2022.

Standpunt college

De adoptie van Rotondes dan wel reclame is gelet op de extra werkzaamheden in 2020 en 2021 om het netjes te houden zeker terug te verdienen.

Snippergroen is een raming en afhankelijk van de aanvragen. Blijft staan als raming.

Oordeel college over aangedragen voorstellen

Besluitvorming college	2022	2023	2024	2025
Eikenprocesssierups minder budget	-12.000	-12.000	-12.000	-12.000
Integraal beheer: kwaliteit minder	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
Adoptie rotondes / reclame	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Begroting 2022 - 2025	**-53.000**	**-53.000**	**-53.000**	**-53.000**

Milieu, klimaat en duurzaamheid

Maatschappelijke opgave conform global goals

Visie

In Eemnes willen wij voor onze inwoners een duurzaam gezonde leefomgeving creëren. Een leefomgeving met een goede luchtkwaliteit, waar groen en water volop aanwezig is, waar zo min mogelijk geluidsoverlast is en waar mensen zich prettig voelen.

Kaderstellende ontwikkelingen

Onderhoudskosten riolering areaaluitbreiding Zuidpolder *€ 7.500 (S)*

Door uitbreiding van het rioolstelsel met daarbij uitbreiding van woningen die zijn aangesloten op het riool wordt met dit bedrag in hoofdzaak aangevraagd voor het verhelpen voor storingen veelal in de huisaansluitingen. Deze storingen worden veelal veroorzaakt door de ongebruikelijk gebruik van het riool, zeker in de beginfase als de nieuwe bewoners de woningen betrekken en nog van alles aan het doen zijn in en om het huis.

Er zal in de komende periode (2021, 2022) deelgebieden (2.3 en 3.3) overgedragen gaan worden naar de gemeente, maar omdat we daar op dit moment nog geen inzicht op de juiste hoeveelheden hebben is het aangevraagde budget slechts een ruwe inschatting. Dit bedrag wordt structureel aangevraagd ingaande per 2022.

Uitgaande van 100% kostendekkendheid van de rioolheffing leiden hogere kosten op zijn beurt ook tot een hogere rioolrecht voor de inwoners. Bij areaaluitbreiding wordt de verhoging gedempt doordat er meer aansluitingen zijn.

Verwacht resultaat van beleid
Het resultaat van deze uitgave is een goed werkend rioolstelsel.
Het tarief rioolheffing stijgt ook verhoudingsgewijs.

Standpunt college
Aanvaardbaar

Klimaat – vergroenen tuinen: "Tegel eruit = groen erin" €25.000 (I) (uit Kadernota 2018)
Ons klimaat is zichtbaar aan het veranderen. Steeds vaker hebben we te maken met enorme hoosbuien, hitte of een periode van aanhoudende droogte. Heftige regenbuien leiden tot wateroverlast en droogte veroorzaakt schade en lage grondwaterstanden. En vergeet ook niet dat langdurige hitte bij veel mensen tot gezondheidsklachten leidt. Deze veranderingen hebben verschillende oorzaken. Maar uit diverse onderzoeken blijkt dat de toename van verharding echt negatieve effecten heeft op het welbevinden van mens, dier en natuur.

Kleine, lokale maatregelen zijn het meest effectief. Heel veel gemeenten nemen al hun maatregelen om de openbare ruimte te vergroenen. Maar als je bedenkt dat ongeveer 40% van het stedelijk gebied in bezit is van particulieren, vragen wij ieders hulp. Iedere tegel eruit telt: in de eigen tuin, op straat, in de wijk en verder. In de hele buitenruimte dus want groen is leven! We sluiten als Eemnes dan ook aan bij de operatie Steenbreek.

Samen met onze lokale hoveniers gaan we voorlichting geven en de deelnemers krijgen tips en adviezen over een onderhoudsarme, maar toch groene(re) tuin. Hiervoor organiseren we een groene markt op de Braadkamp, zodat hoveniers, Welkoop etc. zich kunnen presenteren. En als gemeente stellen we plantmateriaal gratis ter beschikking, zodat mensen direct aan de slag kunnen.

Standpunt college
We dekken dit project uit de middelen voor het Klimaatbeleid. Raming voor 2022 derhalve PM en uitvoering als er middelen zijn.

Autonome ontwikkelingen

Onderhoudskosten riolering *€ 25.000 S*
Het onderhoudsbudget Riolering staat al een geruime tijd onder druk. De afgelopen jaren vinden er overschrijdingen plaats op deze post. Om dit te voorkomen dan wel te beperken wordt dit budget structureel ingaande 2022 aangevraagd.

Uitgaande van 100% kostendekkendheid van de rioolheffing leiden hogere kosten op zijn beurt ook tot hogere rioolrecht voor de burger.

Verwacht resultaat van beleid
Het resultaat van deze uitgave is een goed werkend rioolstelsel.
Het tarief rioolheffing stijgt ook verhoudingsgewijs.

Standpunt college
Samen met de aangevraagde middelen voor onderhoud areaaluitbreiding is dit cumulatief een ongewenste stijging van het rioolrecht voor 2022. De totale overschrijding in 2020 op het product riool was € 20.000. In plaats van € 7.500 (nieuwe areaal) en € 25.000 (nu gevraagd) wordt het hier gevraagde budget verlaagd met € 10.000.

Afvalverwijdering Utrecht (AVU) *€ 38.349 (S)*

De begroting van de AVU valt in 2022 € 38.349 hoger uit dan is geraamd in de meerjarenbegroting. Dit kan volledig worden toegerekend aan grofafval.

Standpunt college

We gaan uit van 100% kostendekkendheid, de hogere uitgaven leiden (als andere elementen gelijk blijven) tot een stijging van de afvalstoffenheffing van ca. € 5 (eenpersoons) en € 10 (meerpersoons).

Follow-up Kadernota Ombuigen 2021-2024

Milieu, klimaat en duurzaamheid	2021	2022	2023	2024	2025
Kadernota Ombuigen 2021 - 2024	-51.434	-46.360	-90.387	-90.744	-90.744
Actualisatie ombuigingen	-51.434	-46.360	-90.387	-90.744	-90.744
Mutaties ombuigingen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Specificatie verschil					
N.v.t.					

Oordeel college over aangedragen voorstellen

Besluitvorming college	2022	2023	2024	2025
Begroting 2022 - 2025	**0**	**0**	**0**	**0**

Ruimtelijke ordering en wonen

Maatschappelijke opgave conform global goals

Visie

Wij kiezen voor een gestage groei van de woningvoorraad. Door deze gestage groei, waarbij woningen opgeleverd worden in alle segmenten, geven wij starters de mogelijkheid om voor het eerst te gaan kopen maar ook anderen om te verhuizen. We bouwen gedifferentieerd, met focus op de doelgroepen starters, middenhuurders en senioren dichtbij de voorzieningen. De gestage groei zorgt bovendien voor behoud van vitaliteit in ons dorp.

Kaderstellende ontwikkelingen

Planvoorbereiding planologische aanpassing doortrekken (tracé) Zuidersingel € 15.000 (I)
Ten behoeve van de start planologische inpassing doortrekking Zuidersingel is incidenteel € 15.000 nodig.

Verwacht resultaat van beleid
Er ligt een juridische grondslag ten behoeve van het doortrekken Zuidersingel naar Eikenlaan.

Standpunt college
We gaan eerst nader onderzoek doen (zie PRG Mobiliteit), het nu al opstarten van de planvoorbereiding is prematuur. Bovendien kan die uitwerking prima meegenomen worden in het kader van het op te stellen Masterplan. Een planologische wijziging met mogelijk geen zicht op realisatie binnen 5 – 10 jaar is onwenselijk. De kosten horen ook thuis in de GREX.

Planvoorbereiding Zuidpolder II
In 2022 willen we een aantal stappen zetten om de woningbouw na het gereedkomen van woonwijk Zuidpolder naadloos te laten aansluiten zowel qua start, planologisch, bouwtempo, differentiatie etc. In de huidige plannen worden in Zuidpolder in 2025 de laatste woningen gerealiseerd. Het opstellen van een Masterplan (stedenbouwkundig), alsmede een aantal onderzoeken (verkeer, ecologisch, stikstof, geluid, water etc.) voor het vervolg. Een korte evaluatie van de ervaringen met Zuidpolder zal eveneens input geven voor het vervolg (wat ging goed en wat kan beter). Voorts zal er een Beleid m.b.t. de gronduitgifte en prijzen worden opgesteld. De doorlooptijd van dergelijke onderzoeken, RO-procedures, gevolgd door overleg met belanghebbende partijen als RWS, waterschap, provincie, omwonenden, natuur etc. vergt minimaal 2 jaar. Start in 2022 betekent dat we eind 2024/medio 2025 gereed kunnen zijn, mits er geen onvoorziene hobbels optreden.

In 2021 zal een GREX geopend worden met tevens een doorkijk over de te ondernemen stappen.

Standpunt college
Noodzakelijk

Planvoorbereiding Bedrijventerrein Zuidpolder II

In 2022 willen we starten met de planologische procedure voor het nieuwe bedrijventerrein. In 2021 worden de laatste kavels bebouwd en in 2022 wordt de GREX Bedrijventerrein Zuidpolder afgesloten. Bij start van de procedure in 2022 kan er in 2024 een vastgesteld bestemmingsplan en bouwtitel liggen op basis waarvan in 2024 nieuwe kavels kunnen worden uitgegeven.

In 2021 zal een GREX geopend worden met tevens een doorkijk over de te ondernemen stappen.

Standpunt college
Noodzakelijk

Implementatie Omgevingswet *€ 123.800 (I)*

In januari 2021 is het Programmaplan Implementatie Omgevingswet 2021 – 2023 in de raad geweest. Dit programmaplan bevat activiteiten die in de jaren 2021, 2022 en 2023 (met een doorloop tot 2030) worden uitgevoerd om de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren en de BEL Combinatie voor te bereiden op de komst van de wet. Het plan is een mix tussen nieuw op te pakken zaken (verder bouwen) en activiteiten die in 2020 niet konden worden afgerond.

In het programmaplan zijn opgenomen: de looptijd, de uitgangspunten, ambitie, activiteiten, planning en het benodigde budget. Het streven is om voor 1-1-2024 alle activiteiten zover te hebben afgerond dat ze als regulier werk naar de staande organisatie overgeheveld kunnen worden.

Voor onderstaande acties zullen in 2022 kosten worden gemaakt:	
Omgevingsvisie aanbesteden en opstellen	€ 31.300
Omgevingsplan aanbesteden	€ 90.000
Voorlichten raden	€ 2.500
Totaal externe kosten 2022	€ 123.800

Deze kosten worden gedekt door een onttrekking uit de reserve omgevingswet.

Verwacht resultaat van beleid
Een door de raad vastgestelde Omgevingsvisie en een vastgesteld Omgevingsplan.

Standpunt college
Noodzakelijk maar bij het gezamenlijk optrekken met Laren en Blaricum zouden de kosten ook moeten meevallen.

Kernrandvisie Wakkerendijk - Meentweg *€ 40.000 (I)*

In het overleg met de provincie over de twee initiatieven voor het vestigen van een café bij het Evenemententerrein is aangegeven dat een dergelijke nieuwe activiteit geheel of deels buiten de rode contour deel zou moeten uitmaken van een visie op het gehele gebied.

Het opstellen van een dergelijke visie wordt door het college wenselijk geacht. Er zijn meerdere locaties waar planologisch nieuwe ontwikkelingen verwacht worden of wenselijk zijn. Concreet speelt naast de twee locaties voor een café op korte termijn de locatie van vm. garage Beuk, maar ook zijn er wensen bij boerderij Stadwijk, mogelijk bij pensionstal Paardenvreugd (na verplaatsing) en bij boerderij Makker.

Pilot doorstroommaatregelen *€ 3.500 (I)*

In de prestatieafspraken 2021-2022 is afgesproken dat partijen (De Alliantie, HBVA-A en de gemeente) in 2021 onderzoeken of en zo ja welke aanvullende maatregelen een extra impuls kunnen geven aan de doorstroming van huurders die met ondersteuning van de wooncoach en/of een voorrangsregeling verhuizen naar een passende woning en sociale huurwoning achterlaten.

Oudere huishoudens verhuizen weinig en hebben vaak ook geen verhuiswens. De kunst is om hen te verleiden en te faciliteren om doorstroom mogelijk te maken. Om dit te kunnen bewerkstelligen wordt voorgesteld om in een pilot van één jaar extra maatregelen in te zetten die bijdragen aan meer doorstroming op de woningmarkt.

De maatregelen betreffen onder andere:
- voorrangsregeling ‘Van Groot naar Beter’
- experiment met een zo lang mogelijke verhuisketen
- verhuiskostenvergoeding bij een verhuizing via de wooncoach

Om deze maatregelen mogelijk te maken wordt de gemeente en de Alliantie beide gevraagd een financiële bijdrage te leveren.

Verwacht resultaat van beleid
Meer mensen een passend huis bieden en meer doorstroming op de Eemnesser woningmarkt.

Standpunt college
Is een logische invulling vanuit de Kadernota Ombuigen: eerder inwoners ook verwijzen naar aangepaste woningen. Het bedrag van € 3.500 lijkt aan de lage kant. Het is voor de gemeente goedkoper een verhuizing naar een aangepaste woning te bekostigen (inrichting en verhuizing) dan een dure woningaanpassing. Per geval is een passende business case wenselijk. Eventuele kosten kunnen ook op het budget woningaanpassingen (sociaal domein) verantwoord worden. Een verhuizing naar een passende woning is feitelijk een woningaanpassing (de cliënt staat centraal, niet de locatie).

Een dergelijke benadering zou ook voor koopwoningen (70% Eemnes) wenselijk zijn.

Nieuwe overeenkomst urgentiedienstverlening *€ 10.000 (S)*

Sinds juli 2018 hebben de gemeente Eemnes en de gemeente Amersfoort de urgentiedienstverlening gezamenlijk uitbesteed aan marktpartij Enserve (bijlage 1). In november 2020 werden wij geïnformeerd over het aanbestedingstraject en de gunning van de gemeente Amersfoort voor marktpartij Het Vierde Huis. De toenmalige aanbieding van Enserve van 2018 was gebaseerd op de initiële opdrachtverstrekking van de gemeente Eemnes samen met de gemeente Amersfoort. Enserve stelt zich op het standpunt dat de grondslag van de overeenkomst wegens het vertrek van de gemeente Amersfoort is komen te vervallen. Om deze reden heeft Enserve aan de gemeente Eemnes een voorstel gedaan voor het aangaan van een nieuwe overeenkomst per 1 februari 2021. Dit voorstel paste niet binnen ons budget van €10.000 per jaar. De kosten in dit voorstel zijn bijna verdubbeld ten opzichte van de kosten in 2018 en circa €20.000.

Standpunt college
Noodzakelijk

Follow-up Kadernota Ombuigen 2021-2024

Ruimtelijke ordening en Wonen	2021	2022	2023	2024	2025
Kadernota Ombuigen 2021 - 2024	-216.201	-196.201	-291.863	-122.140	-122.140
Actualisatie ombuigingen	-176.451	-219.201	-281.863	-122.140	-122.140
Mutaties ombuigingen	**39.750**	**-23.000**	**10.000**	**0**	**0**
Specificatie verschil					
openen GREX gronden nog niet in exploitatie (ZPII)	34.000	0	0	0	0
aankoop strategische grondposities Noordpolder Te Veen	3.250	0	0	0	0
winstneming GREX Bedrijventerrein	-5.000	-33.000	0	0	0
Leges principeverzoeken, wijzigingsplannen	7.500	10.000	10.000	10.000	10.000
Rentebate VWEX n.a.v. allonge 2020	0	0	0	-10.000	-10.000

Toelichting follow-up (afwijkingen) Kadernota Ombuigen 2021 – 2024

Openen GREX gronden nog niet in exploitatie ZPII

In 2020 is grond aangekocht van Rigter ca. 4,5 ha. agrarische grond in de Zuidpolder te Veen voor € 78,- per m2 en een nabetalingsregeling van maximaal € 10,- per m2.

In 2021 is grond aangekocht van BPD/Alliantie excl. belastingen.
50% van de koopsom wordt voldaan bij juridische levering uiterlijk 1 mei 2021 en de overige 50% als het bestemmingsplan onherroepelijk is (n.b. 2027 of 2028).

Bij elkaar gaat het dus om circa € 6,8 mln. boekwaarde in de Materiele Vaste Activa. Voor deze gronden is reeds een berekening gemaakt ten behoeve van de waardebepaling.

Zolang de grond onder Materiele Vaste Activa staat kunnen geen overige kosten worden toegerekend. Voor het omzetten van Materiele Vaste Activa naar Bouwgrond in Exploitatie moet de raad een grondexploitatie vaststellen. Op dat moment kan ook rente worden toegerekend.

Uitgaande van € 6,8 mln. boekwaarde en een rekenrente van 1% is dat 68.000. 50% in 2021, vanaf 2022 structureel.

Aankoop strategische grondposities Noordpolder Te Veen

Beoogde pachter heeft zich teruggetrokken, verpachting wordt uit handen gegeven, verwachting is dat halverwege 2021 verpachting gerealiseerd is.

Winstneming Grex Bedrijventerrein

Op basis van de herziening van de Grex Bedrijventerrein valt de winst hoger uit.

Leges principeverzoeken, wijzigingsplannen

In 2021 is nog geen enkel wijzigingsplan in rekening gebracht en slechts enkele principe-verzoeken. Voor volgende jaren worden geen grote aantallen verzoeken verwacht.

Standpunt college

De GREX ZP II zou met terugwerkende kracht geopend moeten worden in het najaar, dan kunnen ook de kosten die al gemaakt zijn aan deze GREX toegerekend worden.

Er is nu nog niet te voorspellen welke principeverzoeken er nog zullen komen. Op voorhand al aframen is dan ook niet aan de orde. Nogmaals aandacht voor het strakke principe, 1 gesprek ambtelijk en 1 gesprek wethouder is gratis, daarna leges. Uitgaande van € 5.000 leges zijn 2 aanvragen per jaar voldoende.

Oordeel college over aangedragen voorstellen

Besluitvorming college	2022	2023	2024	2025
Planvoorbereiding aanpassing doortrekken Zuidersingel	-15.000			
Leges principeverzoeken etc.	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Begroting 2022 - 2025	**-25.000**	**-10.000**	**-10.000**	**-10.000**

Ontwikkeling Financieel perspectief 2022 – 2025

Kadernota 2022	2022	2023	2024	2025
Onze Ruimte				
Mobiliteit				
Areaaluitbreiding Zuidpolder - onderhoud wegen	5.000	5.000	5.000	5.000
Investering Plantsoen - wegen		4.824	4.824	4.824
Investering Plantsoen - groen		4.181	4.181	4.181
Investering Plantsoen - riool = rioolrecht		PM	PM	PM
Kruising Braadkamp - Minnehof				
Braadkamp	-4.569			
Waterberging en riool = rioolrecht		PM	PM	PM
Herinrichting Raadhuislaan - Oost		-8.375	-8.375	-8.375
Herinrichting Laarderweg- West			45.000	45.000
Riool en drainage Laarderweg = rioolrecht			PM	PM
Follow-up Kadernota Ombuigen 2021 - 2024	16.165	22.398	22.397	22.397
Besluitvorming college	-25.000	-27.500	-27.500	-27.500
Groene leefomgeving				
Integraal beheer: Areaaluitbreidingen en actualisatie	55.000	55.000	55.000	55.000
Bladcampagne	7.000	7.000	7.000	7.000
Ecologisch bermbeheer	25.000	25.000	25.000	25.000
Bestrijding overlast eikenprocessierups	32.000	32.000	32.000	32.000
Beheer watergangen binnen en buiten de kom	10.000	3.500	3.500	3.500
Budget Stichting Steenbreek	2.500	2.500		
Follow-up Kadernota Ombuigen 2021 - 2024	-1.390	977	975	975
Besluitvorming college	-53.000	-53.000	-53.000	-53.000
Milieu, klimaat en duurzaamheid				
Areaaluitbreiding Zuidpolder - onderhoud riolering	via rooltarief			
Tegel eruit = groen erin	PM			
Onderhoudskosten riolering	via rooltarief			
Afvalverwijdering Utrecht (AVU)	via afvalstoffenheffing			
Follow-up Kadernota Ombuigen 2021 - 2024	0	0	0	0
Besluitvorming college	0	0	0	0
Ruimtelijke ordening en Wonen				
Planvoorbereiding aanpassing doortrekken Zuidersingel	15.000			
Implementatie Omgevingswet	123.800			
Dekking Implementatie Omgevingswet via reserve	-123.800			
Kernrandvisie Wakkerendijk - Meentweg	40.000			
Kernrandvisie t.l.v. reserve bestemmingsplannen	-40.000			
Pilot doorstroommaatregelen	3.500			
Nieuwe overeenkomst urgentiedienstverlening	10.000	10.000	10.000	10.000
Follow-up Kadernota Ombuigen 2021 - 2024	-23.000	10.000	0	0
Besluitvorming college	-25.000	-10.000	-10.000	-10.000
Totaal mutaties	**49.206**	**83.505**	**116.002**	**116.002**

Onze inwoners

Werk en inkomen / Participatie

Maatschappelijke opgave conform global goals

Visie

Eemnes is een inclusieve en gastvrije samenleving: iedereen mag er zijn, heeft een rol en is van waarde in Eemnes. Er nemen zo veel mogelijk mensen actief deel aan onze samenleving en waar mogelijk in (regulier) werk.

Autonome ontwikkelingen

Bijstand BUIG

Het Participatiebudget volgt de bekostigingssystematiek van t-2, dat betekent dat normaal het budget voor het jaar 2020 wordt gebaseerd op de werkelijke kosten van het jaar 2020. Het jaar 2020 was voor Eemnes een nadeel jaar, waarbij we meer hebben uitgegeven dan we van het Rijk hebben ontvangen. Voor (kleine) gemeenten is de eerste 7,5% van het budget het eigen risico. We zagen in 2020 en ook in 2021 een geleidelijke toename van het aantal aanvragen voor bijstand. De onzekerheid voor 2022 ligt besloten in twee factoren, allereerst welk budget gaat SZW toekennen (in de ogen van het Rijk zal 2020 mogelijk niet representatief zijn) en wat de 2^{e} onzekerheid is: wat er gebeurt op de arbeidsmarkt wanneer de steunmaatregelen langzaam maar gestaag in 2021 worden afgebouwd. Veel werknemers komen sowieso eerst bij het UWV terecht en stromen pas later in de bijstand in (terwijl ZZP'ers en mensen met een beperkt arbeidsverleden (zoals jongeren) direct resp. veel eerder op de bijstand terug vallen). Tegenover sectoren met veel vraag naar arbeid, staan werkzoekenden die mogelijk andere kwalificaties hebben. Dat betekent dat we de komende jaren op her/omscholing moeten inzetten om de uitstroom uit de bijstand te bevorderen en stimuleren we ZZP'ers om weer te gaan ondernemen.

Voor 2022 is nog geen zicht op het budget voor Eemnes en welke uitgaven we verwachten op basis van het actuele aantal cliënten en de uitstroom uit de ww-uitkering als men geen baan vindt.

Standpunt college

We zien hier een risico voor Eemnes, maar er is nu te veel onzeker om dit ook te kwantificeren. Tijdig inspelen op begeleiding naar werk zal de komende jaren cruciaal zijn.

Follow-up Kadernota Ombuigen 2021-2024

Werk, inkomen en participatie	2021	2022	2023	2024	2025
Kadernota Ombuigen 2021 - 2024	-77.600	-82.700	-4.500	-4.500	-4.500
Actualisatie ombuigingen	-77.600	-82.700	-4.500	-4.500	-4.500
Mutaties ombuigingen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Specificatie verschil					
N.v.t.					

Sociale samenhang

Maatschappelijke opgave conform global goals

Visie

Zelfstandig mee kunnen doen is een belangrijke pijler in Eemnes. De meeste van onze inwoners zijn goed in staat om zelfstandig mee te kunnen doen in onze samenleving, maar voor diegene die dat niet kunnen bieden wij ondersteuning. Maatwerk is hierbij ons uitgangspunt waarbij wij de eigen kracht van onze inwoners centraal stellen.

Kaderstellende ontwikkelingen

In afwachting van een nieuw kabinet voorlopig geen.

Autonome ontwikkelingen

Stijging Uitvoeringskosten HBEL *€ 66.700 (S)*

De totale stijging van de uitvoeringskosten bij HBEL 2022 bedraagt € 324.000 t.o.v. 2021. Hiervan komt ruim 20% voor rekening van de gemeente Eemnes.

Op basis van een eerste analyse is deze stijging met name veroorzaakt door een stijging in het aantal bijstandsgerechtigden 12,33% (9 personen) ten opzichte van 2021. Daarnaast is ook een stijging in de verdeelsleutel van Wmo voorzieningen te zien van 9,33%. Ook zorgt een verlaging van de voorzieningen bij Huizen voor een hoger aandeel van de BEL gemeenten in de totale lasten. Immers, de grootverbruiker gaat minder gebruiken, maar de totale lasten moeten wel worden verdeeld.

Op basis van de opgeleverde specificatie per gemeente stijgen de uitvoeringskosten van Eemnes in 2022 met € 66.689 oplopend naar € 79.689 m.i.v. 2024.

Standpunt college

De kleine toenamen van aantallen en de forse stijging van de kosten is opvallend. In de Kadernota Ombuigen is gepleit voor een benchmark van de kosten en een doorlichting van het apparaat op effectiviteit en efficiency, hiertoe is Huizen (nog) niet bereid.

Stijging kosten sociaal domein *€ 186.000 (S)*

In de programmabegroting 2021 waren de budgetten van de diverse voorzieningen verlaagd. Op basis van de realisatie 2020 verhogen we de ramingen weer en geven we afzonderlijk inzicht in de bezuinigingstaakstelling.
We zien door het abonnementstarief en de toenemende vergrijzing een blijvende toename in het beroep op HHT. De discussie over compensatie van de gevolgen voor de stijging door het abonnementstarief zijn in een patstelling tussen VNG en Rijk terecht gekomen. Het nieuwe kabinet moet besluiten over compensatie, aanpassing abonnementstarief, herinvoering eigen bijdrage of een combinatie daarvan. De jaarrekening 2020 laat een overschrijding zien van € 107.000, met de toenemende vergrijzing ramen we structureel € 120.000 bij. Hier tegenover staan dan de besparingen die we verwachten te realiseren en die bij HHT ook hoger uitkomen dan we eerder dachten.
Ook op het onderdeel Begeleiding zien we een aanhoudend groot beroep en ook hier zullen we structureel € 41.000 bij ramen.

Bij de Kadernota Ombuigen is aangegeven dat we voor de woningaanpassingen, rolstoelen en vervoersvoorzieningen (WMO materieel) uitgaan van een 3-jaarlijks gemiddelde vanwege de fluctuaties tussen de jaren. In 2020 waren we minder kwijt aan rolstoelen, maar meer aan woningaanpassingen en vervoer. Het nieuwe gemiddelde betekent een verhoging van de raming woningaanpassingen met € 8.000, verhoging vervoer met € 11.000 en verhoging rolstoelen € 6.000.

Kadernota 2022	2022	2023	2024	2025
vertrekkingen in natura HHT	120.000	120.000	120.000	120.000
maatwerk 18+: begeleiding	41.000	41.000	41.000	41.000
3 jr gem. woningaanpassingen	8.000	8.000	8.000	8.000
3 jr gem. rolstoelen	6.000	6.000	6.000	6.000
3 jr gem. vervoersvoorziening	11.000	11.000	11.000	11.000
Begroting 2022 - 2025	**186.000**	**186.000**	**186.000**	**186.000**

Standpunt college

De betaalbaarheid sociaal domein ligt deels besloten in de bezuinigingen die we al hebben ingesteld. Voor een ander deel hangen die ook samen met de (on)voldoende compensatie vanuit het Rijk.

Bij de materiële voorzieningen geldt dat we middels ‘waardengericht werken’ eerder op alternatieven moeten inzetten, zoals tijdig het gesprek over verhuizing naar een gelijkvloerse/aangepaste woning i.p.v. dure woningaanpassing, hergebruik rolstoelen of het meer benadrukken van alternatieven voor het WMO-vervoer zoals Rollybus en Auto-maatje of alsnog invoering eigen bijdrage vervoerspas van € 15 per jaar (zoals in andere gemeenten). Die maatregelen zijn nog niet uitgewerkt. Bovendien zullen die pas langzaam besparingen opleveren.

Follow-up Kadernota Ombuigen 2021-2024

Sociale samenhang	2021	2022	2023	2024	2025
Kadernota Ombuigen 2021 - 2024	39.370	-22.500	-70.530	-78.300	-78.300
Actualisatie ombuigingen	55.370	-157.500	-195.630	-212.800	-212.800
Mutaties ombuigingen	**16.000**	**-135.000**	**-125.100**	**-134.500**	**-134.500**
Specificatie verschil					
Nieuw normenkader HHT toepassen	45.000	-123.000	-113.000	-103.000	-103.000
Uitgebreide verzekering chronisch zieken	-27.000	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Vervoersvoorziening WMO	0	1.500	1.500	1.500	1.500
Besparing bewindvoering	0	0	1.400	0	0
Ambulante begeleiding lokaal organiseren	-2.000	-6.000	0	-3.000	-3.000
Lumpsum financiering specialistische begeleiding WMO	0	22.500	15.000	0	0

Tevens heeft HBEL aangegeven dat er nog aanvullende kosten c.q. bezuinigingen worden gerealiseerd op de volgende onderdelen:

Aanvullende kosten/bezuinigingen	2021	2022	2023	2024	2025
Arbeidsmatige dagbesteding	-1.000	-2.000	-3.000	-4.000	-4.000
Grip op Sociaal Domein	30.000	30.000	15.000	0	0
Aanvullende bezuinigingen & kosten HBEL	**29.000**	**28.000**	**12.000**	**-4.000**	**-4.000**

Per saldo te realiseren bezuinigingen HBEL

Per saldo worden de bezuinigingen vanuit de begroting 2021 en de Kadernota Ombuigen ruim gerealiseerd. Vooral het nieuwe normenkader leidt tot een forse besparing op HHT. We zien tegenover deze besparingen echter ook een toenemend beroep op de voorzieningen, zodat per saldo er nog geen besparing wordt gerealiseerd. Wel wordt de exponentiële stijging van de afgelopen jaren door de maatregelen gedempt.

Door de forse stijging van de apparaatskosten is er meerjarig toch weer een behoorlijk nadeel ontstaan.

Sport Cultuur en vrije tijd

Maatschappelijke opgave conform global goals

Visie

Wij stimuleren de sport- en cultuurbeleving voor iedereen. Maatschappelijke doelen binnen het sociaal domein worden verbonden aan sport, bewegen en cultuurbeleving.

Autonome ontwikkelingen

Doorwerken CAO in indexering van subsidies *€ 40.000 (S)*

De subsidies aan de diverse instellingen stijgen jaarlijks met een loon- en een prijscomponent. De verwachting is dat de looncomponent in de subsidies van Versa Welzijn, Bibliotheek en Huis van Eemnes (deels gemeente CAO) etc. zullen stijgen. In deze kadernota houden we rekening met een stelpost ter dekking van de verwachte stijging van de diverse subsidies vanwege de verplichte indexaties.

De waarderingssubsidies indexeren we niet.

Standpunt college
Onvermijdelijk. Een bezuiniging moet plaatsvinden door activiteiten te staken en bij gesubsidieerde instellingen is hiervoor een overgangsperiode van toepassing.

Huis van Eemnes (exploitatie)

De opening van het Huis van Eemnes was succesvol en de maanden dat het open was, werd ruim boven de kansenbegroting gepresteerd. We gaan voor 2022 uit van een ‘normaal’ jaar en dat betekent dat de kansenbegroting minimaal gehaald kan worden. Nu 2022 en 2021 qua activiteiten beperkt inzicht hebben opgeleverd, zal 2022 het eerste jaar van commerciële programmering worden. De renovatie van de Speeldoos in Baarn biedt mogelijk kansen voor een gezamenlijke programmering.

Standpunt college
Vooralsnog uitgaan van de kansenbegroting en op basis van de resultaten 2022 bezien of het tekort in de exploitatie lager uitvalt. Voor Huis van Eemnes een prikkel inbouwen dat men positieve resultaten ook deels weer zelf kan investeren.

Follow-up Kadernota Ombuigen 2021-2024

Sport, cultuur en vrije tijd	2021	2022	2023	2024	2025
Kadernota Ombuigen 2021 - 2024	4.800	-10.200	-10.200	-10.200	-10.200
Actualisatie ombuigingen	31.800	-10.200	-10.200	-10.200	-10.200
Mutaties ombuigingen	**27.000**	**0**	**0**	**0**	**0**
Specificatie verschil					
Sport subsidies mee trap af	1.000	0	0	0	0
Sport subsidies mee trap af EGV	1.000	0	0	0	0
Sport subsidies mee trap af Badminton	1.000	0	0	0	0
Sport subsidies mee trap af Basketbal	1.000	0	0	0	0
Sport subsidies mee trap af Volleybal	1.000	0	0	0	0
Sport subsidies mee trap af Tennis	1.000	0	0	0	0
Sport subsidies mee trap af Voetbal	1.000	0	0	0	0
Sportsubsidies bedrag per vereniging en jeugdlid	20.000	0	0	0	0

Toelichting follow-up (afwijkingen) kadernota ombuigen 2021 – 2024

Sportsubsidies

In verband met de coronacrisis worden de subsidies van de verschillende sportverenigingen in 2021 niet gekort.

Opgroeien in Eemnes

Maatschappelijke opgave conform global goals

Visie

In de komende jaren willen wij meer preventief en integraal gaan werken t.a.v. de jeugdzorg en zorgen voor voldoende voorzieningen voor de jeugd in Eemnes. Wanneer ondersteuning nodig is, wordt deze voor jeugdigen en ouders snel, effectief en dichtbij het gezin georganiseerd én sluit deze ondersteuning aan bij de eigen kracht en het sociale netwerk van de jeugd en ouders. De gezinnen worden zo veel mogelijk ambulant thuis of in een gezinsvervangende situatie geholpen en ondersteund. De eigen kracht van jeugdigen en ouders wordt versterkt en gebruikt om samen (met professionele hulpverlening) oplossingen te vinden.

Kaderstellende ontwikkelingen

Nationaal Programma Onderwijs *€ P.M.*

In 2021 ontvangen gemeenten een bijdrage vanuit het Rijk inzake het Nationaal Programma Onderwijs. Met als doel om onderwijsachterstanden weg te werken die ten gevolge van de coronapandemie zijn opgetreden. Het doel is om gezamenlijk met betreffende stakeholders een programma op te zetten c.q. interventies te plegen.

Het uitgangspunt is dat dit wordt uitgevoerd binnen de extra te ontvangen rijksmiddelen in combinatie met bestaande middelen. Het programma richt zich op meerdere jaren, dus ook in 2022 (en 2023) moet worden geïnvesteerd om de achterstanden voor (m.n. kwetsbare) kinderen in te lopen.

Standpunt college
Uitgangspunt is uitvoering binnen het budget. Hierin wordt de motie van CDA inzake achterstanden wegwerken meegenomen.

Wetswijziging Onderwijshuisvesting – IHP *N.v.t.*

In het **jaar 2023** wordt naar verwachting een **wetswijziging** doorgevoerd met betrekking tot onderwijshuisvesting. Met deze wijziging wordt het voor gemeenten onder andere verplicht een meerjarig Integraal Huisvestingsplan (IHP) te ontwikkelen. In de wet wordt tevens opgenomen dat renovatie een volwaardig alternatief voor nieuwbouw wordt. Ook wordt het investeringsverbod voor besturen in het po genuanceerd. Gemeenten en schoolbesturen dienen de kwaliteits- en duurzaamheidsopgave die er ligt voor hun schoolgebouwen integraal aan te pakken. De

verantwoordelijkheidsverdeling wordt inzichtelijker gemaakt en geldstromen kunnen eenvoudiger worden gecombineerd.
Het is nog onbekend in hoeverre hier ook een financiële compensatie tegenover staat vanuit het Rijk. Alhoewel het inhoudelijk een passende wetswijziging lijkt te zijn, betekent dit naar alle waarschijnlijkheid wel een extra financiële uitdaging voor zowel de gemeente als de schoolbesturen.

In Eemnes hebben we recent een IHP Onderwijs vastgesteld en uitgevoerd. Dat betekent dat op afzienbare termijn (5 jaar) er alleen sprake zal zijn van investeringen in verduurzaming (die zich ook weer terug verdienen).

Standpunt college
Uitgangspunt is uitvoering binnen het budget

Jeugd- en Gezinsteam Eemnes (JGT) *€ 114.800 (S)*

Er wordt steeds meer beroep gedaan op inzet van het JGT; dit bij een gelijkblijvende formatie. De consulenten van het JGT ervaren daarbij een toename van complexiteit van hulpvragen waarbij casusregie nodig is en hiermee neemt ook de werkdruk toe. Sinds eind 2019 is er een wachttijd voor inzet vanuit het JGT ontstaan en dit heeft uiteindelijk geresulteerd in een wachtlijst voor nieuwe hulpvragen.

In de Kadernota Ombuigen 2021-2024 is als voorgestelde bezuiniging het inzetten van meer eigen begeleiding door het JGT van Eemnes opgenomen.

Met een passende formatie en de uitvoering van aanbevelingen conform het rapport van AEF kan het JGT de taakuitvoering, werkprocessen en efficiency verbeteren. Daarbij is het tevens mogelijk te komen tot kostenreductie door het inzetten van eigen begeleiding. Beoogd wordt kosten voor jeugdzorg duurzaam te beheersen door het JGT optimaal in te zetten.

De structurele lasten voor 2022 en verder worden opgenomen in de meerjarenbegroting 2022-2025 en bedragen € 114.800.

Deze zijn als volgt opgebouwd:
Er is in de huidige begroting voor de inzet JGT rekening gehouden met € 375.700. Met de voorgestelde uitbreiding komt de totale last voor 5,75 fte op € 470.500. Het verschil van € 94.800 bestaat uit:

• Verhoging fte met 0,58 met als bedrag	€ 47.500	
• Bijgestelde formatieberekening van	€ 22.550	
• Opslag voor niet compenseerbare BTW op salariskosten ad	€ 24.750	
Totaal		€ 94.800
De flexibele schil van 0,25 fte geeft als financiële last		€ 20.000
		€ 114.800

Standpunt college
De analyse van AEF laat zien dat voor de werkvoorraad van het JGT een uitbreiding van de formatie noodzakelijk is. Naar verwachting ontvangen we meerjarig een compensatie voor de kosten door het Rijk. Het uitbreiden van de formatie voorkomt wachtlijsten en voorkomt dat huisartsen dan maar zelf doorverwijzen of dat de problematiek erger wordt.

In de opgave voortgang Kadernota Ombuigingen is reeds de besparing van € 100.000, zoals deze is gebaseerd op uitbreiding van 2 fte, gehalveerd. Reden hiervoor is dat rekening gehouden wordt met 1 fte uitbreiding, dus is er een lager bedrag aan bezuinigingen te realiseren van € 50.000.

Salariskosten	*€ 80.000*
Besparing	*€ 130.000*
Netto besparing	*€ 50.000*
Reeds opgenomen besparing	*€ 100.000*
Netto last	*€ 50.000 (meegenomen bij actualisatie bezuinigingen)*

Standpunt college
De business case opgesteld door AEF is gebaseerd op hun analyse en kennis bij andere gemeenten. Voor een periode van twee jaar huren we die expertise in, waardoor in die tussentijd gekeken kan worden of samen met andere gemeenten deze hulpverlening structureel ingekocht kan worden.

Méér muziek in de klas *PM*

Muziek draagt op een unieke manier bij aan de ontwikkeling van kinderen – wetenschappelijk onderzoek toont dat keer op keer aan. Het bevordert bijvoorbeeld de sociaal-emotionele ontwikkeling en de ontwikkeling van het brein. Daarom is muziekonderwijs op de basisschool zo belangrijk. Via de Stichting Méér Muziek in de Klas wordt het doel nagestreefd om structureel muziekonderwijs voor alle basisschoolkinderen in Nederland.

In 2015 is er vanuit OCW een impuls muziekonderwijs gestart, waarvoor in Eemnes de Zuidwend en De Wegwijzer een (gehonoreerde) aanvraag hebben ingediend. Inmiddels is die regeling omgezet in een nieuwe opzet, waarbij scholen, kinderopvang, culturele instellingen (m.n. muziekschool en lokale muziekverenigingen) en gemeente een Muziekakkoord sluiten om structureel middelen voor muziekonderwijs beschikbaar te stellen. Het convenant is de eerste jaren op basis van cofinanciering (1/3e gemeente, 1/3e scholen en 1/3e fondsen[1]) en kan worden aangevuld vanuit MuziekMatch van het ministerie van OCW (tot 2020 waarschijnlijk verlengd).

> *Het programma Méér Muziek in de Klas Lokaal zet in op duurzame verankering van muziekonderwijs in de regio. Dit doen ze door alle regionale partijen die hiervoor nodig zijn*

[1] Prins Bernhard Cultuurfonds, VSB fonds, VandenEnde Foundation, BankGiroLoterij

aan elkaar te verbinden en te laten samenwerken. Betrokken partijen zijn, naast uiteraard het onderwijs, bijvoorbeeld de muziekverenigingen, regionale overheden, bedrijven, serviceclubs, poppodia, pabo's en conservatoria. Op dit moment zijn er dertien MuziekAkkoorden ondertekend en staan vele regio's in de startblokken.

Belangrijk in het programma Méér Muziek in de Klas Lokaal is dat de wensen en behoeften van scholen leidend zijn. De regio's bepalen met de Muziektafel (de stuurgroep), met daarin vertegenwoordigers van de scholen, waar zij het geld vanuit de MuziekMatch aan willen besteden, maar altijd met het verduurzamen van het muziekonderwijs als doel.

Dat kan bijvoorbeeld met:

- Personeel (inzet vakleerkracht, die bijvoorbeeld ook het leerkrachtenteam ondersteunt)
- Materialen (instrumenten, lesmethode)
- Deskundigheidsbevordering van groepsleerkrachten
- Ruimte geschikt maken voor muziekles
- Inkopen van aanbod van muziekaanbieders
- Netwerkvorming en samenwerkingen met derden, zoals muziekverenigingen, maar ook private partijen
- Inzet van een regionale projectleider of kwartiermaker of het opdoen of inhuren van expertise op het gebied van het werven van private gevers

We willen dit als Eemnes graag oppakken, maar dan is een convenant op regionaal niveau belangrijk. Dat kan op het niveau van de BEL-gemeenten, maar ook de Regio Gooi & Vecht. Het bewegingsonderwijs subsidiëren we nu jaarlijks voor € 38.000. Afhankelijk van de invulling zal hierover een regionale afspraak gemaakt worden. Zo is het ook mogelijk om de combinatiefunctionaris van VWS hiervoor ook in te zetten, op dit moment zijn die in BEL-verband volledig gericht op sport en bewegen. Uitgaande van een start m.i.v. schooljaar 2022 – 2023 zouden we met een bedrag van € 20.000 structureel een behoorlijke impuls kunnen geven.

Meer muziek in de klas	2022	2023	2024	2025
Regionaal Muziekakkoord	10.000	20.000	20.000	20.000
Begroting 2022 - 2025	**10.000**	**20.000**	**20.000**	**20.000**

Standpunt college

Het is logisch om aan te haken bij dit landelijke project en te onderzoeken of hiervoor primair bij de scholen en de andere gemeenten draagvlak voor is. Door de brede opzet profiteren ook muziekverenigingen, muziekscholen, muzikanten etc. van een regionaal Muziekakkoord.

In deze kadernota is geen middelen hiervoor gereserveerd. Bij het opstellen van de programmabegroting 2022 wordt nog overwogen om hiervoor middelen te reserveren.

In Enschede is een driejarige pilot Onderwijs Jeugdhulp Arrangement (OJA) gestart. Zo wordt extra ondersteuning op de scholen geboden, bijvoorbeeld bij gedragsproblemen. Normaal gesproken zou een leerling doorverwezen worden naar de tweede lijn, maar in Enschede wordt hij gewoon op school geholpen doordat er een jeugdhulpspecialist op de scholen aanwezig is.

Of het nu gaat om psychische problemen, gedragsproblematiek of problematische thuissituaties: een van onze jeugdhulpverleners op school is het eerste aanspreekpunt. Is er sprake van zwaardere problematiek? Dan roept de jeugdhulpverlener er een gedragswetenschapper van Intermetzo bij. Zo wordt voor elk kind ingeschat welke hulp het beste past. Deze hulp vindt zoveel mogelijk plaats op school, waarbij de regie ligt bij onze jeugdhulpverlener. De geboden ondersteuning is - waar het kan - groepsgericht. En individueel, zodra nodig. We kunnen van alles inzetten. Van een groepstraining omgaan met faalangst tot psychomotorische therapie en EMDR. Maar ook hulpverlening aan het hele systeem, door ambulante gezinsbehandeling of systeemtherapie. Zo hopen we te voorkomen dat issues over opvoeden en opgroeien, uitgroeien tot serieuzere problemen.

School is de plek om zo vroeg, snel en effectief mogelijk hulp te bieden. Problemen worden hier vaak al op jonge leeftijd gesignaleerd. Het is handig als een jeugdhulpverlener meteen even kan meekijken in de klas als een leerkracht ergen tegenaan loopt. Voor kinderen, jongeren en ouders is de jeugdhulpverlener bovendien een vertrouwd gezicht. De zorgaanbieders die geselecteerd zijn weten precies op welk bedrag zij de komende drie jaar kunnen rekenen. Het is aan hen om de hulpverlening zo kosteneffectief mogelijk in te richten. Dit model geeft de zorgaanbieders zekerheid. De gemeente krijgt meer grip op de uitgaven aan jeugdhulp. Bovendien scheelt het bureaucratie en administratieve lasten. De zorg aan kinderen en jongeren wordt er echt beter door. Je haalt expertise de school binnen. Er komt een hechtere samenwerking tussen ouders, school en hulpverlening tot stand. Ook normaliseren we zo opgroei- en opvoedproblemen, want we hebben in Nederland nog te veel de neiging om kinderen snel een stempel te geven. Met de OJA's bouwen we met enthousiasme en het volste vertrouwen aan de transformatie in het sociaal domein, aan een betere grip op de kosten van jeugdhulp en bovenal aan een goede toekomst voor de kinderen in onze stad.

Veel leerlingen van onze school hebben extra ondersteuning nodig, bijvoorbeeld vanwege gedragsproblemen. We werken hiervoor nu samen met één aanbieder, Intermetzo. Die hebben we zelf geselecteerd in nauw overleg met ons team en de ouders. Zo is er nu één vertrouwd gezicht binnen onze school waar iedereen terecht kan. Zonder indicatie. En moet er opgeschaald worden naar gezinsondersteuning of behandeling? Dan is dat snel geregeld. Geen wachttijd van maanden meer. We kunnen zo dus met elkaar sneller ingrijpen. Dat is goed, want uit onderzoek blijkt dat hoe jonger een kind is als er hulp komt, des te meer effect het heeft.

Leidende principes

- Zorg nabij: Ondersteuning op school, op de plaats waar kinderen zich bevinden (school als werkplaats).
- De ondersteuning gebeurt groepsgericht (en preventief) waar het kan en individueel waar het moet.
- Sneller passende ondersteuning op maat bieden, korte lijnen met gespecialiseerde jeugdhulp.
- Gerichte preventieve inzet om zwaardere zorg later te voorkomen (van curatief naar preventief).
- Samenhangende ondersteuning van onderwijsondersteuning en jeugdhulp.
- 1kind/1gezin-1plan-1regisseur.
- Normaliseren, ontzorgen en niet onnodig medicaliseren, door onder meer het opvoedkundig klimaat te versterken in gezinnen en scholen
- Meer ruimte voor professionals om de juiste hulp te bieden door vermindering van (administratieve) regeldruk, jeugdhulp zonder verwijzing (individuele beschikking)

Standpunt college

De pilot in Enschede lijkt een logische en kosteneffectieve invulling van de jeugdhulp op te leveren, gecombineerd met het ondersteunen van scholen en het bieden van vroegtijdige hulp. We willen graag onderzoeken of in Eemnes, of in de regio Amersfoort, dit navolging kan krijgen. De allereerste opzet vergt tijdelijk extra kosten (overleg, afstemming etc.). Maar de OJA arrangementen zijn feitelijk het voor 3 of 5-jaar bekostigen van jeugdhulp per school. Meer grip op de kosten en minder werkdruk voor het JGT omdat veel jeugdhulp al eerder wordt opgepakt en door de vroegsignalering kan sneller en effectiever worden ingegrepen.

Autonome ontwikkelingen

GGD Utrecht *€ 3.000 (S)*

De begroting van de GGD valt in 2022 € 3.000 hoger uit dan is geraamd in de meerjarenbegroting. In deze kadernota wordt hier rekening mee gehouden.

Regio G&V *-/- € 4.457 (S)*

De begroting van de Regio G&V valt in 2022 ruim € 4.000 lager uit dan is geraamd in de meerjarenbegroting. In deze kadernota wordt hier rekening mee gehouden.

Normatieve Huisvestingscomponent (NHC) JeugdzorgPlus *€ 7.784 (S)*

Vanaf 2021 moeten gemeenten de vastgestelde NHC voor de JeugdzorgPlus opnemen in de hun tarieven. Voor de instelling zijn dit geen extra middelen, maar gaat het om een verschuiving van Rijksfinanciering naar gemeentelijke financiering. Bij de meicirculaire 2016 is hiervoor met ingang van 2021 een bedrag van € 18,6 miljoen toegevoegd aan het macrobudget jeugd in het gemeentefonds.

De NHC regeling stond alleen open voor de instellingen met accommodaties voor gesloten jeugdhulp die op 1 januari 2015 geregistreerd stonden als gesloten accommodatie. Voor de regio Amersfoort betreft dit Pluryn en Horizon. Het tarief van de jeugdzorgplus zal met terugwerkende kracht per 1 januari worden opgehoogd met de NHC component.

Follow-up Kadernota Ombuigen 2021-2024

Opgroeien in Eemnes	2021	2022	2023	2024	2025
Kadernota Ombuigen 2021 - 2024	-191.850	-254.350	-240.200	-240.200	-240.200
Actualisatie ombuigingen	-166.850	-204.350	-190.200	-190.200	-190.200
Mutaties ombuigingen	**25.000**	**50.000**	**50.000**	**50.000**	**50.000**
Specificatie verschil					
JGT meer begeleiding en ambulante zorg verlenen	25.000	50.000	50.000	50.000	50.000

Toelichting follow-up (afwijkingen) kadernota ombuigen 2021 – 2024

JGT meer begeleiding en ambulante zorg verlenen

Er is een analyse door AEF uitgevoerd en de businesscase op dit onderdeel laat zien dat met een investering van 0,7 fte aan extra capaciteit een mogelijke besparing van € 43.000 per jaar te realiseren is. Daarbij wordt uitgegaan van de gemiddelde kosten van een consulent in loondienst van ongeveer € 70.000 per fte. Wij kiezen ervoor 1 fte in vanaf het tweede helft van 2021. In de businesscase is uitgegaan van een gemiddeld salaris schaal 9. Wij verwachten echter dat de invulling van de mogelijke vacature ingeschaald gaat worden in schaal 10. Daarnaast moeten we rekening houden met een deel niet compenseerbare BTW.

Op basis van bovenstaande wordt de bezuiniging alleen voor de helft gerealiseerd.

Standpunt college

De wijze waarop de POH in andere gemeenten is ingevoerd biedt als poortwachter mogelijkheden om de kosten te beheersen zonder afbreuk te doen aan de zorg. Op dit moment worden de huisartsen al ondersteund door een GGZ-verpleegkundige.

Ontwikkeling Financieel perspectief 2022 – 2025

Kadernota 2022	2022	2023	2024	2025
Onze Inwoners				
Werk en inkomen / Participatie				
Follow-up Kadernota Ombuigen 2021 - 2024	0	0	0	0
Sociale Samenhang				
Stijging Uitvoeringskosten HBEL	66.689	71.689	79.689	79.689
verstrekkingen in natura	120.000	120.000	120.000	120.000
maatwerk 18+ begeleiding	41.000	41.000	41.000	41.000
3 jr gem. maatwerk materieel	25.000	25.000	25.000	25.000
Follow-up Kadernota Ombuigen 2021 - 2024	-135.000	-125.100	-134.500	-134.500
Aanvullende bezuinigingen & kosten	28.000	12.000	-4.000	-4.000
Besluitvorming college	0	0	0	0
Sport, cultuur en vrije tijd				
Doorwerken cao en indexering in subsidies	40.000	40.000	40.000	40.000
Follow-up Kadernota Ombuigen 2021 - 2024	0	0	0	0
Besluitvorming college	0	0	0	0
Opgroeien in Eemnes				
Jeugd- en Gezinsteam Eemnes (JGT)	114.800	114.800	114.800	114.800
GGD Utrecht	3.000	3.000	3.000	3.000
Regio G&V	-4.457	-4.182	-3.900	-3.711
Normatieve Huisvestingscomponent (NHC) JeugdzorgPlus	7.784	7.784	7.784	7.784
Follow-up Kadernota Ombuigen 2021 - 2024	50.000	50.000	50.000	50.000
Besluitvorming college	0	0	0	0
Totaal mutaties	**356.816**	**355.991**	**338.873**	**339.062**

Onze inkomsten

Kaderstellende ontwikkelingen

Hondenbelasting

Op basis van de belastingverordeningen wordt onder andere hondenbelasting geheven over het aantal honden dat een hondenbezitter heeft. Tot op heden is er één tarief vastgesteld per hond. In artikel drie van de verordening zijn de huidige vrijstellingsvoorwaarden opgenomen.

In de huidige begroting is (structureel) rekening gehouden met een belastingopbrengst van € 62.000 op basis van een tarief van € 89,87 (Verordening hondenbelasting 2021). Ervaring leert dat de werkelijke opbrengst hondenbelasting rondom € 55.000 blijft steken.

De opbouw van de begroting hondenbelasting ziet er als volgt uit:

Hondenbelasting Eemnes 2022	Aantal Huishoudens	Bepaling tarief	Tarief	Heffing
Eén hond	544	1 hond x € 89,87 =	€ 89,87	48.889
Twee honden	78	2 honden x € 89,87 =	€ 179,74	14.020
Drie Honden	6	3 honden x € 89,87 =	€ 269,61	1.618
Vier honden	1	4 honden x € 89,87 =	€ 359,48	359
Kennels	4		€ 262,00	1.048
Correctie: begroting (deels) aansluiten op realisatie				-3.934
Totaal Hondenbelasting Eemnes	**633**			**62.000**

Op basis van ongewijzigd beleid is de kostendekkendheid van de hondenbelasting 80%. In het volgende overzicht is de kostendekkendheid weergegeven:

Kostendekkenheid Hondenbelasting	2022
Hondenbelasting begroot	-62.000
Verwachte nadelig resultaat Hondenbelasting	7.000
Opbrengsten Hondenbelasting	**-55.000**
Kosten Hondenbeleid:	
Uren heffen belastingen (125 uur)	9.470
Uren Hondenbeleid (milieu) (30 uur)	3.244
Uren Gebiedsgericht toezicht BOA's (20 uur = voorzichtige schatting)	1.419
Uren Reactief (ad hoc) toezicht BOA's (10 uur = voorzichtige schatting)	710
Overhead op uren	12.654
Kosten DepotDogs	3.553
Integraal beheer - Hondenoverlast (incl. zakjes)	33.500
Overige kosten onderhouden velden, borden, etc.	P.M.
Perceptiekosten e.d.	4.100
Kosten Hondenbelasting en -beleid	**68.650**
Resultaat Hondenbelasting	**13.650**
Kostendekkende percentage Hondenbelasting	**80%**

Er zijn verschillende scenario's die kunnen worden geschetst om de hondenbelasting (deels) af te schaffen. Een aantal varianten wordt hieronder weergegeven (inclusief de financiële gevolgen):

- Het volledig afschaffen van de hondenbelasting leidt tot een structureel nadeel van € 62.000.
- De eerste hond wordt vrijgesteld van hondenbelasting. De leidt tot een nadeel van € 48.889.
- Tarieven conform Baarn leidt tot een nadeel van € 14.966.
- Eerste hond vrijstellen van hondenbelasting en het hanteren van een gedifferentieerd tarief voor de overige hondenbezitters. Op basis van de huidige hondenbezitters leidt dit tot een nadeel van € 43.450 (= € 62.000 -/- € 18.550). Deze berekening is gebaseerd op onderstaande tariefsopbouw per categorie hondenbezitter:

Tarieven conform Baarn:

Hondenbelasting Eemnes 2022	Aantal Huishoudens	Tarief	Heffing
Eén hond	544	€ 56,52	30.747
Twee honden	78	€ 169,68	13.235
Drie Honden	6	€ 282,84	1.697
Vier honden	1	€ 282,84	283
Kennels	4	€ 268,16	1.073
Totaal Hondenbelasting Eemnes	**633**		**47.034**

Eerste hond vrijgesteld:

Hondenbelasting Eemnes 2022	Aantal Huishoudens	Tarief	Heffing
Eén hond	544	€ -	0
Twee honden	78	€ 190,00	14.820
Drie Honden	6	€ 290,00	1.740
Vier honden	1	€ 390,00	390
Kennels	4	€ 400,00	1.600
Totaal Hondenbelasting Eemnes	**633**		**18.550**

Hondenbezitters met 1 hond worden dan vrijgesteld van hondenbelasting. Daarentegen stijgt het tarief van hondenbezitters met meerdere honden. De lastenverzwaring om meerdere honden te bezitten ziet er als volgt uit:

Hondenbezitter	Tarief 2021	Voorstel 2022	Absolute verschil	%-verschil
Eén hond	€ 89,87	€ -	€ -89,87	
Twee honden	€ 179,74	€ 190,00	€ 10,26	6%
Drie Honden	€ 269,61	€ 290,00	€ 20,39	8%
Vier honden	€ 359,48	€ 390,00	€ 30,52	8%
Kennels	€ 262,00	€ 400,00	€ 138,00	53%

In deze lastenverzwaring voor hondenbezitters met meerdere honden is reeds rekening gehouden met 1,6% inflatiecorrectie.

Verwacht resultaat van beleid
Tarieven Hondenbelasting 2022 vast te stellen op het niveau zoals in het voorgaande tabel is opgenomen.
Hiermee wordt de brede wens vanuit de raad deels gerealiseerd. 86% van hondeneigenaren worden hiermee ontzien voor hondenbelasting.

In het volgende overzicht wordt een vergelijking van de tarieven hondenbelasting in de regio weergegeven:

Tarieven hondenbelasting in de regio	Eén hond	Twee honden	Drie honden	Kennels	Bijzonderheden
Eemnes	€ 89,87	€ 179,74	€ 269,61	€ 262,00	Voor elke hond wordt € 89,87 in rekening gebracht
Blaricum	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	Geen hondenbelasting wordt geheven
Laren	€ 95,79	€ 191,58	€ 287,37	€ 438,84	Voor elke hond wordt € 95,79 in rekening gebracht
Baarn	€ 56,52	€ 169,68	€ 282,84	€ 268,16	Tarieven hebben betrekking op 2020. Voor elk volgende hond wordt € 113,16 in rekening gebracht
Huizen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	Geen hondenbelasting wordt geheven
Hilversum	€ 107,28	€ 179,88	€ 246,72	€ 274,68	
Gooise Meren	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	Geen hondenbelasting wordt geheven
Weesp	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	Geen hondenbelasting wordt geheven
Wijdemeren	€ 86,28	€ 194,88	€ 303,48	€ 283,68	Voor elk volgende hond wordt € 108,60 in rekening gebracht
Bunschoten	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	Geen hondenbelasting wordt geheven
Soest	€ 79,00	€ 195,50	€ 312,00	€ 380,00	Voor elk volgende hond wordt € 116,50 in rekening gebracht
Amersfoort	€ 91,56	€ 183,12	€ 274,68	€ 183,12	Voor elke hond wordt € 91,56 geheven

Standpunt college
Anders dan andere huisdieren veroorzaken honden als huisdier voor de gemeente kosten. Die verhalen op de veroorzaker is een logische benadering. Tegelijk kan een hond ook gezien worden als een sociaal element in een huishouden. De benadering in Baarn dat de 1e hond een lager tarief krijgt en de rest zwaarder belast geeft daar uiting aan. Ook met de aanstaande belastingsamenwerking met Baarn is een gelijkluidende benadering handig.

Het tarief van Baarn betekent voor de eerste hond een 37% lager tarief en is met € 15.000 als gemiste opbrengsten voor nu behapbaar.

Algemene reserve

In de Kadernota Ombuigen is aandacht besteed aan onze Algemene Reserve en zijn enkele voorstellen gedaan (en overgenomen) om de Algemene Reserve eind 2024 op ca. € 3,4 mln. te laten uitkomen.

Resultaat 2020

In de Kadernota Ombuigen werd uitgegaan van een negatief resultaat voor 2020 van € 750.000, vooral door de doorwerking vanuit 2019 en de maatregelen om de kosten te beheersen die pas in 2021 en verder in gaan.
Het resultaat van 2020 was nog negatiever dan verwacht, zowel vanuit het sociaal domein/jeugd als toch nog fors als gevolg van de corona-opleving in het najaar en door de nieuwe maatregelen na oktober. Daarnaast enkele eenmalige posten. Dat betekent een 'aanslag' op de algemene reserve van ca. € 1 mln.

Hiermee komt de reserve c.p. eind 2024 op € 2,4 mln. in plaats van de gewenste € 3,5 mln. (aangenomen motie CDA in 2019).

Meerjarenbegroting 2022 – 2024

De begroting 2021 en meerjarenraming tot en met 2024 inclusief de keuzes/maatregelen uit de Kadernota Ombuigen gaven een bescheiden positief saldo te zien oplopend van € 94.457 in 2022, naar € 116.950 in 2023 en in 2024 € 215.279. Een cijferreeks gebaseerd op een pakket aan ombuigingen van ca. € 1,5 mln.

De doorwerking van de oplopende kosten sociaal domein geven aanleiding voor een aanvullende taakstelling bij de begroting 2022 als er geen afdoende compensatie komt van het Rijk. Gelet op die al ingeboekt bezuinigingen gaan die keuzes echt pijn doen.

Versterken eigen vermogen: winsten exploitatie

De gemeente Eemnes staat voor een behoorlijke opgave om de ambities uit de Kadernota Ombuigen en deze Kadernota te vertalen in een uiterlijk in 2025 sluitende begroting. Het is niet reëel om uit te gaan van een positief resultaat de komende vier jaren. Zelfs wanneer dat op begrotingsbasis het geval is, moeten we rekening houden met tegenvallers in het sociaal domein en de jeugdzorg omdat de beïnvloedbaarheid van de uitgaven beperkt is.
Dat vergt op de andere terreinen een stringent budgetbeheer. De ambities worden dan begrenst door de beschikbare middelen.

Kortom de mogelijkheden om het eigen vermogen vanuit de exploitatie te versterken zijn beperkt.

Budgetreserve

Afhankelijk van de uitkomsten van de mei (juni) circulaire en de keuzes van het nieuwe kabinet, is ons beeld bij de begroting 2022 helderder dan nu. Als het beeld negatief blijft of duidelijkheid uitblijft, dan stellen we voor een budgettaire reserve in te bouwen. Dat betekent dat we van de beïnvloedbare (vrije) uitgavenbudgetten 85% ter beschikking stellen aan de ambtelijke organisatie.

Op basis van de realisatie van de eerste 8 maanden kunnen deze budgetten dan worden vrijgegeven of definitief gekort bij tegenvallers. Het is dus geen formele reserve, maar een boekhoudkundige. Bij de begroting 2022 zullen we indicatief aangeven voor welke budgetten dit van kracht is.

Winsten

De mogelijkheden voor gemeenten om inkomsten te genereren zijn fors beperkt, de precariobelasting is afgeschaft (€ 563.500 aan inkomsten valt m.i.v. 2022 weg) en beleggen is niet langer toegestaan (hiermee zijn enkele miljoenen verdiend). De kans dat we bij de huidige inzichten eenvoudig een positief rekeningresultaat gaan behalen is niet reëel.

Wat blijft dan over? Grondexploitaties en belastingverhoging. Vanuit de winsten van de GREX HSS en Hilt zijn inhoudelijke politieke keuzes mogelijk gemaakt, namelijk het investeren van de winst zoals in het IHP Onderwijs en in de realisatie van het Huis van Eemnes. Ook bij de Zuidpolder zijn politieke keuzes leidend geweest (verduurzamen, sociale woningbouw, bouwtempo).

De belastingen zijn ofwel (bijna) kostendekkend (afval en riool) of alleen verhoogd met de inflatiecorrectie. Ook bij de Kadernota Ombuigen hebben we de belastingtarieven ontzien. Voor niet-woningen hebben we inmiddels het op één na laagste tarief vergeleken met buurgemeenten. Het tarief voor woningen (2011) in Nederland is 0,1043% en in Eemnes 0,1094% dus 5% hoger dan het landelijke gemiddelde. Hier is dus hooguit ruimte voor het verhogen van de OZB voor de niet-woningen en aangezien we weinig niet-woningen hebben is de opbrengst daarvan gering (tenzij het Blaricumse tarief wordt gehanteerd). Bovendien is het midden in de doorstart van de COVID-crisis niet het meest logisch.

De gemeente Eemnes beschikt over stille reserves op gronden en bij het omzetten van die reserves de komende jaren (2022 – 2040) zal naast de inhoud wel degelijk ook een taakstellende financiële bate leidend moeten zijn.

Op basis van de Toekomstvisie 2030 en de vertaling daarvan in ruimtelijke ambities zal er bij de begroting een indicatie worden gegeven.

Verwacht resultaat van beleid
Een algemene reserve die minimaal € 3,5 mln. groot is eind 2025 en door groeit naar € 15 mln. in 2035/2040

Standpunt college
De risico's van de gemeente zijn met de lastig beheersbare portefeuilles sociaal domein en jeugdzorg fors toegenomen. Gelet op de forse tekorten in 2019 en 2020 is een behoorlijke buffer noodzakelijk, waarbij € 3,5 mln. de ondergrens is, en omdat we omwille van toekomstige generaties een solide buffer willen opbouwen. De gronden in gemeentelijk eigendom kunnen immers slechts eenmaal omgezet worden in geld. Dat vergt dat we investeringen die allen ten goede komen hieruit kunnen en mogen financieren, maar dat we terughoudend moeten zijn om dat bij particulieren, corporaties of ondernemingen terecht te laten komen.

Autonome ontwikkelingen

Inflatiecorrectie 2022

De consumentenprijsindex (CPI) is de maatstaf waarmee we jaarlijks inflatie meten. Om de CPI voor 2022 te bepalen is gebruik gemaakt van gegevens van het Centraal Plan Bureau en het Centraal Bureau voor de Statistiek. Op basis van de Macro Economische Verkenning 2021 is de CPI 1,6%. Zowel de BEL Combinatie als de BEL gemeenten maken gebruik van dit inflatiepercentage in de begroting 2022.

Ontwikkeling Algemene uitkering Eemnes

Ontwikkeling gemeentefonds	2022	2023	2024	2025
Meerjarenraming o.b.v. begroting '21	**-11.321.342**	**-11.427.738**	**-11.564.970**	**-11.564.970**
Mutaties septembercirculaire '20	46.263	66.921	60.467	60.467
Mutaties decembercirculaire '20	17.466	2.141	23.632	23.632
Meerjarenraming kadernota 2022	-11.257.614	-11.358.676	-11.480.871	-11.480.871
Verschil t.o.v. begroting '21 (+ = nadeel)	63.728	69.062	84.099	84.099

In de begroting 2021 is de meerjarenraming voor de uitkering uit het gemeentefonds opgenomen. De begroting is vastgesteld op basis van de meicirculaire 2020. Daarnaast zijn de aanpassingen omtrent de meerjarenraming uit de 1e begrotingswijziging van 2021 opgenomen.

Sinds de vaststelling van de meerjarenraming is de gemeente via de september- en decembercirculaire geïnformeerd over nieuwe ontwikkelingen aangaande de uitkering vanuit het gemeentefonds. Voor de kadernota 2022 zijn deze mutaties verwerkt.

Voor alle jaren in de periode 2022 t/m 2025 valt de uitkering lager uit dan in eerste instantie is geraamd. De voornaamste reden voor de daling is een negatieve ontwikkeling van de uitkeringsbasis. De totale negatieve ontwikkeling van de uitkeringsbasis is groter dan in bovenstaand staatje is te zien. Dit komt omdat er extra middelen beschikbaar zijn gesteld voor de buurtsportcoaches en de versterking van de omgevingsveiligheidsdiensten. Daarnaast is in de decembercirculaire voor de periode voor 2022 t/m 2025 een verhoging van de suppletie-uitkering voor het sociaal domein opgenomen. Hetgeen een licht dempend effect heeft.

Standpunt college

In het hoofdstuk ontwikkelingen Rijk, gemeenten en Eemnes is aangegeven dat we op basis van de VNG adviezen uitgaan van een compensatie voor de verschillende claims van gemeenten van structureel € 180.000. Dat is een ruwe inschatting die mee kan vallen, maar ook tegen kan vallen.

In mei 2021 ontvangen wij de meicirculaire. Deze meicirculaire is de basis voor de begroting 2022. In de meicirculaire worden de gegevens van alle gemeenten geactualiseerd en wordt normaal gesproken

de inflatiecorrectie voor gemeenten voor het volgende dienstjaar (2022) doorgevoerd in de bedragen per ijkpunt.

Standpunt college

In voorgaande jaren kregen gemeenten dus een surplus vanuit de meicirculaire voor inflatie, mutaties in inwoners en de andere ijkpunten (woningen, jongeren, ouderen). Door de invoering van trap-op-trap-af is die bijstelling naar boven grotendeels teniet gedaan door een neerwaartse bijstelling door achterblijvende Rijksuitgaven.

Een inflatiecorrectie van 1% van de AU betekent ca. € 110.000. Bij de behandeling van de Kadernota is de uitkomst van de meicirculaire bekend en kan deze worden meegenomen. Eemnes is in 2020 t.o.v. Nederland iets sneller gegroeid dus de bijstelling in de meicirculaire is naar verwachting positief. Alleen COVID en het buiten de systematiek plaatsen van de diverse steunmaatregelen maken het lastig in te schatten. Voorts hebben stikstof en PFAS een vertragend effect op de investeringen in infrastructuur (trap af).

We ramen voorlopig een 0-saldo voor de AU, dat betekent dat we inschatten dat de inflatie en nieuwe aantallen het nadeel van de september- en decembercirculaire compenseren.

De raming van de AU voor 2021 in deze Kadernota is dus nog gebaseerd op de inschatting van het CBS voor Eemnes. De werkelijke aantallen liggen echter hoger. In het model wordt uitgegaan van 9.323 inwoners in Eemnes op 1-1-2021, terwijl het werkelijke aantal op 9.361 is uitgekomen. Daar waar Eemnes met 1,2% groeide, is de groei van Nederland door COVID (oversterfte) en alle immigratiebeperkingen gehalveerd tot ‘slechts’ 67.108 inwoners oftewel 0,4%. Relatief dus positief voor Eemnes.

In 2020 zijn twee deelplannen opgeleverd in Zuidpolder, waardoor het aantal woningen op 4.091 is uitgekomen versus de CBS-raming van 4.056. Een groei met 2,1% versus een groei in Nederland van 0,9%. Hetzelfde gaat op voor de niet-woningen waar we in 2020 de opleveringen van Bedrijventerrein Zuidpolder hebben gezien. Het aantal niet-woningen is met 5,5% gegroeid naar 571 versus een groei in Nederland met 0,8%.

Voor de relatieve positie van Eemnes binnen het gemeentefonds was 2020 dus een positief jaar. Dat zou in de meicirculaire dus een positieve ontwikkeling moeten opleveren.

Per 2023 staat ook de herijking van het gemeentefonds gepland. Naar verwachting heeft dit voor Eemnes een negatief effect op de uitkering vanuit het gemeentefonds. Om reden van de lopende discussie en de grote mate van onzekerheid over de daadwerkelijke herverdelingseffecten, is de herijking niet opgenomen in de cijfermatige onderbouwing. Die eerste doorrekening is gebaseerd op het jaar 2017 en gaf voor Eemnes een nadeel van € 6 per inwoner. In de meicirculaire 2021 worden de cijfers geactualiseerd naar het jaar 2019 (dan wel medio juni gepubliceerd).

Standpunt college
In juni verwachten we hierover meer duidelijkheid en dat betekent dat we nu geen stelpost opnemen. De herverdeling zal met ingang van de begroting 2023 wel opgevangen moeten worden.

De planning van BZK is nu dat het aanvullende onderzoek (medio) juni gereed is en de nieuwe bedragen per gemeente gepubliceerd worden als de aangepaste adviesaanvraag naar de ROB gaat in juli. Na ommekomst van dat ROB-advies verwacht BZK de consultatie van VNG en gemeenten in september te gaan starten. Pas in de meicirculaire van 2022 verwacht BZK definitief duidelijkheid te geven, hetgeen dan al per 2023 in zal gaan.

In de begroting zullen we op basis van de nieuwe doorrekening een stelpost opnemen.

Groei van Eemnes
In de Kadernota Ombuigen is met ingang van 2024 rekening gehouden met de areaaluitbreiding voor de transformatie van Ocriet/Sterk naar woningen. Bij het opstellen van de begroting 2022 hebben we zicht op de nieuwe maatstaven en daaraan gekoppelde bedragen die samen de algemene uitkering opleveren. Dat betekent dat we in plaats van op de CBS cijfers kunnen rekenen met onze concrete woningbouwprojecten. Ook in het nieuwe verdeelmodel blijven het aantal inwoners, ouderen, jongeren en hun sociaal-economische kenmerken, alsmede het aantal woningen en bebouwingsdichtheid belangrijke onderdelen waaruit de Algemene Uitkering wordt opgebouwd.

In Eemnes staat een aantal projecten op de planning (de Garage, HSS, Hilt, Zuidpolder en Ocriet) die we reëel kunnen inplannen. Het CBS, waarop het meerjarenbeeld van de algemene uitkering is gebaseerd, gaat de komende 4 jaar uit van een groei met 34 woningen per jaar en 63 inwoners per jaar. Dat is al het gemiddelde Zuidpolder, dus de extra projecten leiden tot een bescheiden extra aanwas van Eemnes.

De harde plannen waarvoor bestemmingsplannen al gereed zijn c.q. in 2021 worden vastgesteld:
De planning die we kunnen hanteren is gebaseerd op de allonge 2 Zuidpolder, 29 woningen in deelplan 4.3 (verkoop 2020, oplevering 2021). Deelplan 3.4 verkoop 2021 en oplevering 2022. In 2022 geen verkopen. In 2023 en 2024 de rest van Zuidpolder (oplevering 2024 en 2025). In 2026 dan Zuidpolder II (valt buiten de meerjarenraming).

We verwachten dat voor de Garage (vh Koot) start bouw 2021 oplevering 2022: 14 woningen
In december 2021 voorzien we start bouw HSS met 38 woningen en oplevering in 2023. Voor de Hilt start medio 2022 met de bouw van 53 woningen en oplevering in 2023.

Tot slot verwachten we op basis van de planning van de ontwikkelaar in 2023 de start bouw van de herontwikkeling Ocriet/Sterk en oplevering in 2024.

Concrete bouwplannen Eemnes	2022	2023	2024	2025
Mutatie voor de algemene uitkering	-64.381	-76.533	-176.190	-346.921
Begroting 2022 - 2025	**-64.381**	**-76.533**	**-176.190**	**-346.921**

Standpunt college

In augustus gaan we op basis van de bestaande plannen en het tempo t.o.v. de CBS raming een nauwkeurige inschatting maken van de verwachte ontwikkeling van Eemnes. Voor deze Kadernota is een globale inschatting gemaakt, waarbij voor de verschillende componenten (jongeren, ouderen, type huishoudens etc.) is uitgegaan van de %-verdeling van de septembercirculaire 2020.

Voor een kleine gemeente is die aanpassing op basis van de harde plannen logisch, omdat het CBS uitgaat van het gemiddelde uit het verleden en we in Eemnes een aantal herontwikkellocaties hebben die door vertragingen nu redelijk op hetzelfde moment tot realisatie komen.

In 2020 groeide Nederland met 75.000 woningen (ca. 1%) en de woningvoorraad in de provincie Utrecht met 1,1%. Als een gemeente het gelijke relatieve aandeel wil behouden in het Gemeentefonds, dan zou je jaarlijks met het Nederlandse gemiddelde moeten groeien. De landelijke ambitie om voor 2030 1.000.000 woningen per jaar te bouwen, komt neer op 1,5% groei per jaar. Die ambitie lijkt (te) hoog. De nieuwbouw en transformatie die in 2020 tot 75.000 nieuwe woningen heeft geleid lijkt gemiddeld een realistischer scenario. Tot de kredietcrisis van 2009 was de jaarlijkse groei van de woningvoorraad ook ca. 1%.

De doorrekening van onze concrete plannen heeft op korte termijn een fors positief effect op de algemene uitkering die we als gemeente ontvangen.

Kijken we naar de historische groei van Eemnes dan zijn we de afgelopen periode (2000-2019) qua inwoners met 7% gegroeid tot 9.247 inwoners op 1-1-2020, landelijk was er 10% groei. Zoals bekend is de verdeling van de middelen uit het gemeentefonds over gemeenten voor 77% gebaseerd op inwoners en hun kenmerken (jong, oud, inkomen, type huishouden etc.) en het aantal woningen. De inhaalslag die we qua woningen realiseren met HSS en Hilt betekent dat we die achterstand wat inlopen.

OZB Woningen

Uitgangspunt vanuit het collegeprogramma is dat de OZB-opbrengsten alleen geïndexeerd worden met een inflatiecorrectie. Hiermee stijgen de algemene dekkingsmiddelen met circa € 30.000.

OZB Woningen	2022	2023	2024	2025
Geraamde OZB-opbrengsten Woningen	-1.785.232	-1.815.732	-1.868.232	-1.868.232
Inflatiecorrectie 1,6% van de opbrengsten	**-28.564**	**-29.052**	**-29.892**	**-29.892**

Standpunt college

In de Kadernota Ombuigen is een inschatting gemaakt van de nieuwe bouwlocaties en de WOZ-waarde van deze areaaluitbreiding. Op basis van de VON-gegevens van de Garage, HSS en Hilt kan een nadere inschatting gemaakt worden. Ook wordt rekening gehouden met de nieuwe allonge voor bouwtempo Zuidpolder. Dat leidt tot de volgende mutaties:
In 2023 meeropbrengst € 9.000
In 2024 meeropbrengst € 16.000
In 2025 meeropbrengst € 19.500

OZB Niet-woningen

Uitgangspunt vanuit het collegeprogramma is dat de OZB-opbrengsten alleen geïndexeerd worden met een inflatiecorrectie. Hiermee stijgen de algemene dekkingsmiddelen met ruim € 10.000.

OZB Niet-woningen	2022	2023	2024	2025
Geraamde OZB-opbrengsten Niet-woningen	-646.544	-651.544	-651.544	-651.544
Inflatiecorrectie 1,6% van de opbrengsten	**-10.345**	**-10.425**	**-10.425**	**-10.425**

Standpunt college

De uitbreiding van het bestaande bedrijventerrein heeft geleid tot een areaaluitbreiding in 2020 en 2021 die doorwerkt in 2022 en volgende jaren. Tevens is bij het tarief OZB 2021 voor deze areaaluitbreiding gecorrigeerd. Het effect hiervan is € 25.000 structureel.

We gaan voor 2024 uit van de start van uitgifte en start bouw. De bouwrijpe kavels zijn dan per 2025 belastingplichtig (peiljaar 1-1-2024) en de eerste gebouwen tellen in 2026 en verder mee voor de OZB.

We hanteren een voorzichtige 1e schatting van € 25.000 (2025)

Niet-Woningen	eigenaar	gebruiker	totaal	250.000	Eemnes 100
Huizen	0,1670	0,1402	0,3072	768,00	95%
Eemnes	0,3246	0,0000	0,3246	811,50	
Bunschoten	0,1903	0,1522	0,3425	856,25	106%
Laren	0,2146	0,1468	0,3613	903,31	111%
Baarn	0,2248	0,1900	0,4148	1.037,00	128%
Soest	0,2324	0,1844	0,4168	1.042,00	128%
Hilversum	0,2808	0,1875	0,4683	1.170,75	144%
Blaricum	0,3563	0,2664	0,6227	1.556,83	192%

Gerangschikt naar het tarief wat Eemnes (gebruiker en eigenaar) hanteert, dan hebben we op de gemeente Huizen na het laagste tarief t.o.v. omliggende gemeenten. De bedrijven in Eemnes profiteren ook mee van de investeringen in HOV, Quick-win A27 en op termijn doortrekken Zuidersingel. Gelet op de stand van de economie door COVID (deels zwaar getroffen en deels niet) stellen we voor voorlopig alleen inflatiecorrectie toe te passen.

Door het Eemnesser systeem om de aanslag op te leggen bij de eigenaar zijn de gebruikers (huurders) van bedrijfsgebouwen in 2020 en 2021 feitelijk ontzien.

Follow-up Kadernota Ombuigen 2021-2024

Onze Inkomsten	2021	2022	2023	2024	2025
Kadernota Ombuigen 2021 - 2024	-104.000	-171.000	-189.000	-298.000	-298.000
Actualisatie ombuigingen	-104.000	-171.000	-189.000	-298.000	-298.000
Mutaties ombuigingen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Specificatie verschil					
N.v.t.					

Oordeel college over aangedragen voorstellen

Besluitvorming college	2022	2023	2024	2025
Hondenbelasting tarief Baarn i.p.v. afschaffen	-28.450	-28.450	-28.450	-28.450
Begroting 2022 - 2025	**-28.450**	**-28.450**	**-28.450**	**-28.450**

Ontwikkeling Financieel perspectief 2022 – 2025

Kadernota 2022	2022	2023	2024	2025
Onze Inkomsten				
Algemene Uitkering	63.728	69.062	84.099	84.099
Compensatie jeugdzorg /trap af / opschalingskorting	-180.000	-180.000	-180.000	-180.000
Uitkomsten meicurculaire = compenstaie sept + dec	-63.728	-69.062	-84.099	-84.099
Uitkomsten bouwplannen voor AU	-64.381	-76.533	-176.190	-346.921
Opbrengsten OZB-opbrengsten Woningen indexeren met int	-28.564	-29.052	-29.892	-29.892
Woningen uitbreiding areaal - OZB-opbrengst	0	-9.000	-16.000	-19.500
Opbrengsten OZB-opbrengsten Niet-Woningen indexeren m	-10.345	-10.425	-10.425	-10.425
Niet-Woningen uitbreiding areaal - OZB-opbrengst 2021	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Niet-Woningen uitbreiding areaal - OZB ZP II				-25.000
Hondenbelasting	43.450	43.450	43.450	43.450
Follow-up Kadernota Ombuigen 2021 - 2024	0	0	0	0
Besluitvorming college	-28.450	-28.450	-28.450	-28.450
Totaal mutaties	**-293.289**	**-315.009**	**-422.506**	**-621.737**

Ons financieel perspectief

Kadernota 2022	2022	2023	2024	2025
Vastgestelde begroting 2021	**-94.457**	**-116.950**	**-215.279**	**-215.279**
Onze Gemeente	240.812	197.485	206.924	200.923
Onze Ruimte	49.206	83.505	116.002	116.002
Onze Inwoners	356.816	355.991	338.873	339.062
Onze Inkomsten	-293.289	-315.009	-422.506	-621.737
Begroting 2022 - 2025	**259.088**	**205.022**	**24.014**	**-181.029**

Een sluitend perspectief?

In deze Kadernota 2022 zijn op hoofdlijnen de belangrijkste mee- en vooral tegenvallers opgenomen. Er is nog niet ingezet op forse extra ombuigingen, omdat we eerst duidelijkheid vanuit het Rijk moeten krijgen. Die duidelijkheid verwachten we in juni voor wat betreft (uitgestelde) meicirculaire en de herverdeling gemeentefonds.

Het nieuwe kabinet heeft een aantal belangrijke besluiten te nemen in relatie tot de financiën van de gemeenten. Het tempo van de kabinetsformatie lijkt er echter toe te leiden dat pas bij de septembercirculaire duidelijkheid wordt gegeven. Als dat het geval is, dan zullen we ons bij de begroting 2022 richten op 2022 (op basis van de tijdelijke maatregelen van het kabinet voor 2022 hetgeen als het goed is enige duidelijkheid geeft).

Op basis van de huidige inzichten komen we in 2024 (bijna) en in het jaar 2025 uit op een positief saldo. De aannames die daaraan ten grondslag liggen zijn reëel. Echter dat is een raming met vele onzekerheden, zoals de herverdeling gemeentefonds, de doorrekening van de meicirculaire 2021, de plannen van het nieuwe kabinet.

Omdat de bezuinigingen slechts geleidelijk worden gerealiseerd, verwachten we in 2022 en 2023 dus nog een tekort. In de Kadernota Ombuigen zijn nog diverse niet overgenomen maatregelen opgenomen die in beeld komen om dat toch (deels) te dekken en tevens als inkomsten en uitgaven toch verder tegenvallen bij het opstellen van de begroting 2022.